

Napút-füzetek

118.

Szappanos Gábor

Szentek hétköznapi csodái

(Élet a végítélet után)

1. A végítélet sárkánya

– Miurunk, ez lenne ama fenevad, amelyikről az Írás szól? – kérdezte egy angyal Jézustól a mennyei Jeruzsálemben, miközben a szivárvány színeit patyolat-fehérré olvasztó fényszárnyait komótosan összezárta a háta mögött. Már csak a szárnyak gömbölyded csúcsa látszott a vállai fölött. – Ahhoz képest, hogy a *Jelenések könyvében* szörnyű alakzatban ábrázolják, viszonylag szelíd jószág-nak tűnik...

A királyok királya és uraknak ura, aki vakítóan fehér köpenyében a szinte kontinensnyi üvegkalicka északnyugati csücskében álldogált kedvenc szentjei – Assisi Ferenc, Aquinói Tamás és Szent László – társaságában, futólag rápillantott a hírnökre, de mintha nem is látta volna, és mintha a kérdést sem hallotta volna. Az izlandi Hekla szupervulkán felrobbanásának következményeit szemlélte elmélyülten, figyelte, hogy milyen irdatlan magasságokba csapnak a hatalmas magmadarabok, amelyek a gonoszok immár örök kárhozatra feltámadt testét tartalmazzák. Oly magasra csaptak a vörhenyes foszlányok, hogy vissza sem hullottak a Földre, hanem némi kavargás után kezdtek valami égítéstfélévé összeállni jóval a sztratoszféra fölött. Jézus magába mélyedt, nehéz nap állott mögötte, de boldog volt, mert minden a terv szerint haladt. Délben az Idő, immár másodszor és ezúttal utoljára, mint egy óriási, felhúzott világrugó, visszapattant alaphelyzetébe, minden idők végső nullpontjára. Az emberi történelem lezárult, és elkezdődött az új korszak, amelyben minden jó és minden gonosz ember elnyeri méltó helyét. A közelében állók látták szétterülni ábrázatán az elégedett mosolyt, amiért, ímé, a gyönyörűséges bolygó, amelyet Atyja oly gondosan választott ki a világegyetem végtelen számú égítéstje közül kísérleti terepnek, most már egyszer s mindenkorra megszabadul a bűnösöktől, az ég jeges úrjébe tűzforró kőzetolvadékban szárguló pokolfattyaktól.

Jézus egyébként sohasem gondolta volna, miközben a mennyben Atyja jobbján üldögélt kétezer esztendeig, és a földi imák zsongását rendszerezte és gyógyította a hozzá fohászolókat, szóval, nem gondolta volna, hogy ilyen bonyolult és összetett feladat lesz különválasztani a jókat a gonoszoktól; nyolcmilliárd élő embert plusz a feltámadottak hatalmas tömegeit megítélni külön-külön, hallatlan erőfeszítést igényelt még tőle is, akinek az agya annyi műveletet tudott egy másodperc alatt elvégezni, mint a világ összes, legfejlettebb technológiájú számítógép-clustere együttvéve. Ez azért sem volt csekély teljesítmény, mert a végítélet 2036. április 13-án történt, húsvétvasárnap – a legújabb történelmi kutatások szerint épp kétezer évvel Jézus megfeszítése után –, amikor is a „Pokol Kapujá”-nak becézett Hekla tűzhányóba csapódott az Apophis nevű kisbolygó. No, igen, az sem volt éppen könnyű dolog, hogy Atyjával mikorra időzítsék a végítéletet, és hogy miként bonyolítsák – vagy inkább egyszerűsítsék – a folyamatsort, hiszen a *Jelenések könyve*, a szeretett tanítvány műve, alaposan átgondolva, olyan logikátlan és önellentmondásos katyvasznak bizonyult, amelyet képtelenség lett volna maradéktalanul megvalósítani...

– Uram, ímhol ez a nagydarab állat, mi legyen vele? – próbálkozott ismét az angyal, tömörebben fogalmazva, de kissé bizonytalanabb, ám továbbra is ékesen csengő hangon.

Jézus, hátra sem nézve, királyi gesztussal legyintett egyet felemelt jobbjaival, hogy várjon egy kicsit a hírvívó, mindjárt intézi az ügyet.

– Miurunk, miért kell kilóni a világűrbe a kárhozottakat, miért nem lett volna megfelelő hely számukra a föld gyomrának jól bevált Pokla? – kérdezte a világ fejedelmét a nagy pocakú, piroskás arcú Tamás, aki meglehetősen csökönyösen ragaszkodott az egyházi dogmákhoz, olyannyira, hogy a nap folyamán, midőn a holtak kecmeregtek elő sírboltjaikból a jeruzsálemi Kidron völgyében, néha szelíden és tisztelettudóan össze is különbözött Krisztussal, amiért az utolsó ítélet nem pontosan a tomista dogmatikatankönyvekben foglaltaknak megfelelően zajlott.

– Azért, Angyali Doktor, mert kapóra jött ennek a kisbolygónak a becsapódása, amit ugyan meg tudtunk volna akadályozni Atyámmal, de nem akartunk. Ellenkezőleg, úgy véltük, kiröpítjük a bűnösöket a semmibe, ahol magmaszigeteik mint utazó bárkák az ég fagyos óceánján összetorlódnak az űrben, és lassan egy új holdacskává állanak össze, amely keringeni kezd majd a Föld körül. Ez a Pokolhold a Földről is látható lesz majd, és örök mementóként szolgál a földi paradicsom lakóinak, hogy ettől fogva már csak jók lehetnek, egyszersmind emlékezteti őket a hajdani időkre, amikor főként gonoszok uralták a földet...

– De, Megváltónk, a boldogokat minek gyötörnéd azzal, hogy emlékezteted őket az elmúlt rosszra?! – okvetetlenkedett Tamás, és szinte rengett a hasa a méltatlankodástól.

– Nem agyamosott, szüntelenül bazsalygó és csak engem meg Atyámat bámuló, a szférák egy idő után monotonná váló zenéjét hallgató boldogokat képzelünk el Atyámmal, nem olyanokat, akik halálra unják magukat a mennyben, és visszasírnák a bűnös, vétkes, mocskos életüket a nagy semmittevésben, az örökkéig tartó, vakító isteni fényben! Itt, a megtisztult és megújuló Földön, élő, gondolkodó, a gondokat-bajokat feledő, de a múltat nem felejtő embereket szeretnénk látni, akiknek, ha felnéznek az égre és megpillantják a ronda kis Pokolholdat, öröm költözik a szívükbe, amiért ők igazaknak találtattak. És fordítva: amikor a pokolfattyak az élhetetlen – hol tűzforró, hol jéghideg – holdjukról lenéznek a kék bolygóra, a világ végezetéig siratják bűneiket, és megátalkodottságukat, hogy képtelenek voltak bűnbánatot gyakorolni és megtérni...

Krisztus kezdett egészen belemelegedni a magyarázatba... Tamás leforrázva sütötte le szemét, az ösztövére Assisi Ferencnek pedig, aki Jézus bal oldalán állt kopott csuhájában, ismét mosolyráncok szabdalták a túlvilágon nyolcszáz éve egyre inkább kisimuló ábrázatát... Szent László király is megmoccan, mert összeörrent néhány páncélszelvénye: alkalmasint egyetértését fejezte ki az Úr szavaival, és talán élénk szeme is megcsillant, de ezt nem látta senki, mert ő épp a Megváltó háta mögött állott.

– Urunk, nos... – próbálkozott ismét az angyal.

– Na, most már közölheted, angyalom, mi hírt hoztál! – A Megváltó szemlátomást elfelejtette, hogy mit mondott neki az imént a hírnök. – Valami nem stimmel netán? – fordult végül hátra, s miután László király illedelmesen oldalt lépett, hökkenetesen vett észre egy hatalmas méretű, különös alakú szörnyeteget, amilyent földi életében még sohasem látott. Pusztai böjtölése alatt több vadállat is közel merészkedett hozzá, aztán egyszer jóval később, Szamáriában nap-

keleti vándorkereskedők karavánjában megpillantott egy elefántnak nevezett fura párát is, de ez a mostani teremtmény az ormányost is túlszárnyalta méreteivel. Legalább tíz angyal tartotta kötelekkel, kötőféken a nyakánál, a lábainál, a farkánál, mindenhol. Körbejárta a jószágot, és alaposan szemügyre vette. Akkora volt, mint egy kisebbfajta domb.

Hosszúkás feje igen magasan ült lefelé lassan vastagodó nyakán, amely áramvonalasan váltott át robusztus pikkelyekkel fedett széles hátába. Feje fényes volt, sima és zöldes, lágynak tetsző, bibircsókos alsó ajkáról nyálbuborékok csüggtek alá, s ha leestek, nagyot toccsantak hatalmas, hármas karom alkotta lábai előtt. Orrlyukai szélesre tárva, s időről időre akkorákat fújtatott velük, hogy az előtte posztoló angyalok testhez simuló szárnyait egészen felborzolta. Totyonkos állat volt, ugyanis selymes hasa – fehér, mint a vízililiom – majdnem súrolta a földet. Nem éppen valami életrevaló jószág benyomását keltette. El van hízva, gondolták a szentek és maga Jézus is. Duzzadt, zöld horpaszán karmazsin dudorok meredeztek, amelyekről nem lehetett eldönteni, hogy betegséje jelei-e, avagy természetből fogva tartoznak hozzá, mint a lábához képest nevétségesen kicsiny, elcsökevényesedett karjai. A háta volt a legérdekesebb: a közepén egy hatalmas, csúcsos és vörösen ragyogó – oldalról nézvést kúpnak látszó – púp emelkedett az égnek, majd utána egy annál jóval kisebb, aztán a rémületesen vastag, szinte semmire nem használható, ugyancsak a földön pihenő, tohonya, szelvényes farka felé még kisebb és kisebb, immár csak kakastaréjforma púpocskák sorakoztak.

– Hol találtátok Istennek e teremtményét? – kérdezte az angyalokat Jézus, amikor már majdnem körüljárta a különleges lényt.

– Én nem vagyok biztos benne, hogy ez a szörnyszülemény Atyád teremtménye volna, Uram Jézus – mondta az Angyali Doktor. – Atyádnak jobb ízlése van ennél.

– Valószínűleg a méretei miatt nagyon nehezen bújt elő a földből, azaz támadt föl, ezért csak most tudtuk nagy nehezen idecipelni szent színed elé, Uram – felelte az angyal, aki a jószágot bejelentette. – Germán földről származik az istenadta, illetve, bocsánat! Tényleg nem tudjuk, Ő adta-e... – adta Aquinói Tamás alá a lovat a megszeppent angyal.

– János apokalipszise nem is rendelkezik semmilyen formában az állatokról! – okvetetlenkedett ismét a dogmatika doktora. – Kizárólag az emberek feltámasztását taglalja.

– János írása szép, de megbízhatatlan, mert túlságosan elragadtatott lelkiállapotban vetette papiruszra. A ráció látszatát is nélkülözi. Ha az alapján próbáltuk volna megvalósítani az utolsó ítéletet, nemcsak én, de Atyám is vért izzadt volna – felelte Jézus, mikor újra ott állott a jövevény előtt. – Egyébként – folytatta – természetesen gondoskodtunk az állatokról is, illetve arról, hogy a boldogoknak ne kelljen majd nélkülözniök a földi paradicsomban állattársaikat. Mert milyen lenne az erdő rigófütty nélkül, a hegyoldal kolompoló birkák és tehének nélkül, a tenger és tó hal nélkül? Úgyhogy a következőkre gondoltunk Atyámmal: mivel most úgy tizenöt-húsz esztendőre ember számára lakhatatlan marad a Föld a szupervulkán kitörése miatt, a kiválasztott boldogoknak itt, a mennyei kockában kell lakozniuk, amíg a nukleáris tél után újra visszatérhetnek a földre, a szabadba. Egyes állatok azonban túlélnek a mostoha körülményeket, akárcsak annak

idején, hatvanötmillió esztendeje a kisebb emlősök is a dinoszauruszok kihalását előidéző, szinte elviselhetetlen földi körülményeket. Viszont vannak olyan...

– Uram, Jézus – szakította ismét durván félbe a Megváltót a potrohos szent –, hogyan vagy képes a teremtéstörténettel homlokegyenest ellentétes nézetet vallani?!

– Ne húzd ki a gyufát, Tamás, és ne tettesd magad hülyének! Te is pontosan tudod, hogy a Föld sokkal öregebb, mint annak idején zsidó eleink gondolták! A jámbor emberek hite énbennem, az én igazságaimban, a jóság erejében egy jottányit sem csorbul azáltal, hogy a Földnek, az ember lakhelyének megvan a maga története. Elfelejtetted tán, hogy mind a ketten hogyan bújtuk a mennyben a természettudományos könyveket is?! Tudunk a kvantumfizikáról, a Heisenberg-féle határozatlansági relációról, tudunk a hűrelméletről, tudunk a tizenkét dimenzió létezéséről, a fekete lyukak természetéről, mindenről! Nekem mindent tudnom kellett erről a világról, ha méltó akartam lenni rá, hogy a világ ura és királyok királya lehessenek! Lassan kezdem azt hinni, hogy te vagy az Ördög ügyvédje! Hallgass, ha nem vagy képes értelmes dolgot mondani!

Tamás pirosposzsgás arca szinte izzott a méregtől, intett is egy angyalnak, hogy hozzon neki egy kupa vizet.

– Folytatnám tehát – mondta Jézus. – Szóval, vannak olyan állatok, főleg a nagyobb testűek, amelyek nem lennének képesek átvészelni a mostoha földi körülményeket, ezért őket a mennyei kocka vagy Jeruzsálem, vagy nevezzük, aminek akarjuk, alsó szintjén tartjuk – egy kicsit úgy, mintha egy újfajta Noé bárkájában lennének –, hogy majd ők is visszatérhessenek a föld színére, amikor ti, a boldogok is visszatérhettek oda.

Tamás közben megkapta a kupa vizet, amelynek a felét kiitta, a másik felét meg saját kerek képébe lötytyintette, hogy lehűtse magát. Mérge elpárologván, most jött csak rá, milyen tiszteletlen volt: – Uram, esedezem, bocsáss meg, egyszersmind legyen szabad megjegyznem, hogy ez a jóság itt nagyon hasonlít az általad említett dinoszauruszokra. Csak nem óközülük, azok közül a szörnyetegek közül támadt fel egy, és jutott be ide, mint a Sátán trójai falova?

– Elnézést, hogy félbeszakítom Urunkat és tudós doktorunkat – köszörülte meg torkát és szólalt meg érces hangon Szent László. – Én a mennyben csak kegyes irodalmat olvastam, de azokból is egyértelműen kiderül, hogy ez a tohonya állat itt nem lehet más, csak egy mesebeli sárkány.

S erre mintegy válaszul az eladdig moccanatlanul álló szörnyeteg iszonyatosat horkantott, megrázta fejét, és az előtte, a földön álló Jézusra, a talpig páncélban hatalmas pallasára támaszkodó Lászlóra és néhány angyalra tüzet okádott, ahogy csak a torkán kifért, hosszú másodpercekre félelmetes lángcsóvába burkolva őket. De nem tett bennük kárt, hiszen a testi valójukban is létező fénylényeken nem fog a tűz. Mindazonáltal aggasztó volt megtapasztalni ezt az agresszív magatartást, hiszen ez – mindenki sejtette – veszélyes helyzeteket teremthet itt, az átmeneti mennyországban. Sőt, Jézus a lelke mélyén egy pillanatra egészen megrettent, mert eszébe jutott, hogy a pusztában is megjelent neki a Sátán édes ígéretekkel, lángcsóva alakját öltötte magára, és azt sziszegte, hogy találkoznak még. Lehet, hogy a méregzsák Tamásnak van igaza?! De aztán gyorsan és határozottan el is vetette a gondolatot, hiszen tudta: a rossz gondolat megvalósítja önmagát, de csak akkor, ha hiszünk benne.

A magyar király ekkor így szólott: – Uram, Jézus, engedd, kérlek, hogy mint lovag megküzdjek ezzel a bestiával, hogy ne zavarhassa a boldogok nyugalmát!

– Nem, László, szó sem lehet róla, kénytelenségből sok minden másképp alakult, mint az Írásokban, de az már mindennek a teteje és szégyenek szégyene lenne számomra, ha a mennyei Jeruzsálemben vér folyna, akár állati vér is! Más megoldást kell találnunk. Sajnos, porszem hullott a gépezetbe ennek a nagy dögnek a képében, de ha már így alakult, hogy ez is idekeveredett valahogy, vér nélkül kell megoldanunk a problémát.

– Mit szólnál a méreghez, Uram? – állt elő ötletével Tamás.

– Ez nem a méregkeverés helye, Angyali Doktor, mit képzelsz?! Azt, hogy „vér nélkül”, úgy értettem, hogy életben kell hagyni! Világos?

Tanácsstalanul egymásra meredtek a szentek, az angyalok meg az Úr Jézus is.

Aztán az addig hallgatag Assisi Ferenc jelentkezett szólásra, feltartván jobb-jának két ujját.

– Parancsolj, Ferenc – adta meg a szót Jézus, és ismét a régi mosolyra húzódott a szája, mert sejtette, milyen javaslattal rukkol elő a nagy állatbarát.

– Drága Jézusom, én nem parancsolok, csak javaslok... – Majd egy pillanatra szerényen lesütötte szemét. – Emlékeztek, annak idején milyen nagy gyakorlatot szereztem az állatidomításban. No, nem a cirkuszi jószágok idomításában, hanem vadállatok megszelídítésében a Miurunk, Jézus Krisztus nevében. Emlékezzetek, hogyan szelídítettem meg szép szóval a gubbiói farkast, és hogyan akadályoztam meg, hogy további kárt tegyen az emberekben. Szép szóval mindenféle lénnyel szót tudok érteni, és azt is ellenőrizni tudom, hogy megértette-e, amit mondtam neki, még akkor is, ha ő maga, Istennek bármely vadóc teremtménye, nem is tud beszélni a mi emberi nyelvünkön.

Jézus alig láthatóan biccentett, mintegy engedélyt adva Ferencnek a kíséretre.

Ferenc összefonta és csuhája alá rejtette karját ösztövére hasán, majd fölnevezte a sárkányra ekképpen szólott: – Sárkány testvér, légy üdvözölve a menynek országában! Te nem is tudod, milyen szerencsés vagy, hogy Isten kifürkészhetetlen akaratából eljutottál e boldog, lebegő szigetre a világegyetemben!

A sárkány kissé oldalt fordította a fejét, és apró, zöld szemét, amelyet függőlegesen szelt ketté a pupilla, akár a hullóké, tágabbra nyitotta, mintegy figyelme és kíváncsisága jeléül.

Látta ezt Ferenc is, de meg akart róla győződni, ezért megkérdezte az állatot: – Sárkány testvér, megértetted, amit mondtam neked?

A sárkány erre buzgón föl-le rángatta a fejét, talán a kelleténél kicsit hevesebben, de egy fenevadnál ez egészen érthető.

Ferenc újabb próbát tett, hogy teljesen érti-e a sárkány: – Ugye, nem szándékozol semmi rosszat tenni ezen a szent helyen?

A sárkány ezúttal jobbra-balra ingatta a fejét, éppoly hevesen, de egyértelműnek látszott, hogy tagadást fejez ki vele.

– Na, hát ez nagyszerű, akkor megegyeztünk, köszönöm, sárkány testvér! Megígérem, hogy cserébe, amiért jól viseled magad, jól fogunk tartani téged, és mindent megkapsz, ami szem-szájnak ingere! Megegyeztünk tehát?

A sárkány ismét hevesen helyeselt.

– Akkor jó! Kezet rá!

Tanakodtak egy darabig, hogyan foghatna kezét Szent Ferenc és a sárkány, aztán a daliás László király bakot tartott Ferencnek, aki felhágván, majd magasra nyújtván karját elérte a sárkány leeresztett, csőkevényes mancsát. Csak amikor Ferenc leszállt a földre, jutott eszébe Lászlónak: – Uram Isten, Jézus, és Jézusnak szent anyja! A mesében a sárkányok embereket esznek! Mit ígértél ennek a vadállatnak, Ferenc?!

– Én nem ígértem embereket, csak ami szem-szájnak ingere – mentegetőzött a csuhás.

– Az ugyanaz! – keseredett el László.

– Jobb lett volna, Krisztus Urunk – szólt bele társai vitájába Tamás –, ha a pokolfattyakból hoztunk volna ide egy csapatnyit, és valami elkülönítőben elhelyeztük volna őket váratlan esetekre, mint amilyen ez is. Azokból lakmározhatna kedvére a bestia, ha már nem akarunk hitszegők lenni.

– Úgy látom, Angyali Doktor, nemcsak az arisztotelészi logika kiforgatásához értesz, hanem meglehetősen gyakorlatias is az észjárásod, de valahogy mégis mindig a vérengzésnél kötsz ki – dicsérte és dorgálta meg ismét a Megváltó az Aquinóit. – Nos, kedves szentjeim, örömmel hallgattam vitáitokat, és őszinte szándékotok is nagyon tetszett, ahogyan igyekeztetek egy nem létező problémát megoldani – folytatta ellenállhatatlanul mosolyával az Úr. A szentek tanácstalanul összenéztek. – Olyanok vagytok, mintha még mindig a földön élnétek... Nem tűnt fel, hogy ma eljött a Mennyeknek Országára? Nem jutott még el teljesen a tudatotokig? Tamás, hol a te dogmatikád? „Halál, hol a te fullánkod?” – kérdezhettek volna rögtön, Angyali Doktor. Hát elfelejtettétek, hogy a feltámadottak, meg azok, akiket életükben ért második eljövetelem, megváltozott emberek? Elfelejtettétek, hogy testük mostantól fogva romolhatatlan? Nem kaphatja be, nem rághatja meg, nem nyelheti le és nem emésztheti meg őket, végül pedig nem ürítheti ki maradványait semmilyen állat! Pláne nem egy mesebeli szörny! Hisz tudhatnátok, itt a farkasok már a báránnyal, a medvék a nyuszival, az emberevő szörnyek az emberrel társalkodnak a legnagyobb egyetértésben.

– A gügye Ferenc társalkodott a szörnyeteggel, és nem a szörnyeteg övele... – dohogott az Angyali Doktor, amiért a saját területén győzte le az Úr.

– Elég legyen, Tamás, mert mindjárt kilógattalak az angyalokkal a mínusz százötvenkilenc fokos űrbe, hogy egy kicsit lehűtsd az agyad és tisztességet tanulj! Hallatlan, hogy egyes szentek még a mennyországban is taknyos kölykök módjára viselkednek! De így sem úszod meg büntetés nélkül. Tíz nap penitenciát kapsz: ezalatt a sárkány szolgálatába kell állanod, le kell csutakolnod, hogy bőre szép fényes legyen, s hogy púpjai még jobban ragyogjanak. És ha bármi kívánsága van, teljesítened kell. Ha tüzet okád egyik orcádra, tartsd oda másik orcádat is, és szelíden beszélj hozzá, ahogyan az édesanya beszél szeretett csecsszopójához, hogy tanulja az emberi beszédet, és érezze az iránta való végtelen szeretetet. Legalább annyit érz el a tizedik napon, Tamás, hogy úgy szeresd ezt a sárkányt, mint tenmagad.

2. Aquinói Szent Tamás penitenciája

Jézus és a szentek otthagyták Aquinói Tamást a sárkánnyal. A potrohos szent elszörnyedve döbönt rá, hogy az Úr komolyan beszélt. Jézus magára hagyta ezzel a szörnyeteggel, mert bizony csúf jószág volt, még ha mesebeli is. Morgolódni kezdett magában, hogy a második eljövétel után a mennyországban szentként miként kaphat penitenciát. Itt már az összes közember is csak boldog lehet! Órá pedig tíz nap büntetést szabtak ki! Hallatlanul megalázó helyzet. A Megváltó békésen elballagott mellőle a másik két szenttel, mintha mi sem történt volna, mint ahogy a vakokat, bénákat, bélpoklosokat hagyta magukra, miután meggyógyította őket. Távolabb tovább nézegették a Pokolhold lassú kialakulását. Jézus mindig magyarázott valamit, Ferenc és Szent László figyelmesen hallgatták, néha közbeszóltak, de még csak vissza sem néztek órá – és az Úr sem, aki még csak egy félmosolyt sem küldött felé, jelezvén, hogy mindez csupán játék. Mintha teljesen megfélemedezett volna órála, a dogmatika szentjéről. Mintha teljesen semmibe vette volna. Lehet, hogy tényleg csak tíz nap múlva tér vissza, lehet, hogy ez tényleg igazi büntetés?

Aztán eszébe jutott, hogy a földön is hasonló volt a helyzet: köztiszteletben álló és közismert emberek mindig kénytelenek voltak többet túrni, mint az egyszerű pómép. Nagyobb dicsőség jutott nekik osztályrészüln, de ha buktak, a bukásuk is látványosabb volt. Ilyen értelemben nem sok minden változott a földi élethez képest.

Tamást merengéséből egy angyal zökkenettette ki, aki súlyos szárnyuhogással szállt le mellette, s egy hatalmas festőlétrát hozott neki, olyan láncosat, egy lócsutakoló kezét, egy nagy vödör tiszta vizet, valamint felmosóvödröt nyeles felmosóval.

– Ezt meg minek? – kérdezte Tamás. – Egy szent fog takarítani a mennyországban?

– Ezzel a felmosóval tüntesd el a sárkány nyálát.

– Nagyszerű! És megmondanád, hogy hova öntsem ezt az undorító zöldes izét, ha megtelik a vödör? Vágjak léket a mennyország üvegfalán, és öntsem ki a fagyos úrbe, vagy cipeljem le az alsó szintre, ahol a többi állat van?

– Vidd le az alsó szintre, ott találsz egy hatalmas tartályt, abba töltsd bele.

– És elmondanád azt is, drága angyal, hogy a csudába vigyem le? Azt sem tudom, hol van az alsó szint. És hogyan talállok oda ebben a hatalmas méretű kockában? Lehet, hogy öt napot is kell gyalogolnom, míg megtalálom, és ötöt, míg visszaérek ehhez a döghöz!

Az angyal türelmesen hallgatta a nagy tudású szentet, majd higgadtan válaszolt: – Az alsó szint alul van, ezt a nagy logikáddal kitalálhattad volna. De ennek ugyebár nincsen semmi jelentősége, hiszen – mint te is jól tudod – gondolatban közlekedünk a mennyországban, úgyhogy nem kell napokig kutyagolnod. Fogod a teli vödröt, beprogramozod az agyadba, hogy a tartálynál akarsz teremni, és már ott is vagy. Ilyen egyszerű! Na, munkára, Tamás! Ne lazálj, az Úr nem szíveli a lustákat, a duzzogókat, a neheztelőket és a zsörtölődőket, sem pedig azokat, akik nem veszik komolyan a szavát! – S azzal az angyal teste felfénylett, szárnyai egyszeriben végigzongoráztak a szivárvány színein, majd újra vakító fehérre lettek, s már ott sem volt.

Tamás percekig dermedten állt, míg végre fölfogta, hogy egy egyszerű angyal kioktatta.

Aztán félve kissé az Úr haragjától, de nem valami nagy kedvvel munkához látott. Közelebb tolta az óriási létrát a sárkány fejéhez, és kézbe véve a csutakolókefét, fölmászott a tetejére. Ott állt a szörnyeteg fejétől fél méterre. A dög szája csukva volt, de éles, úgy tíz centi hosszú, hegyes agyarái között lassan forrt, bugyborékolta a nyál, majd a már látott módon a fogak tornácán át a földre toccsant. „Ez valami önkéntelen nyáltermelődésként néz ki, amit valószínűleg nem képes szabályozni” – gondolta Tamás, aki a mennyben töltött évszázadok alatt mindenféle tudással teleszívta magát. A biológiával is behatóan megismerkedett. Egyelőre nem emelte munkára a kezét, mert az is átfutott az agyán, hogy milyen lenne, ha a sárkány hirtelen tágra nyitná undorító pofáját, és teli torokból tüzet kezdene okádni rá. Jó, persze nem tehetne benne kárt, de mégis nehéz volna lángözönben csutakolni. Nem látná jól a bőrért a narancssárga lángtengertől.

– Na, szarbusz, sárkány, legyünk barátok, tíz napig össze van kötve az életünk, jobb, ha a békés egymás mellett élés stratégiáját követjük, és nem ellenségeskedünk.

És elkezdte az állat hosszúkás pofáját szép komótosan csutakolni, úgy, ahogy annak idején, még földi életében a lovászlegényektől látta. Meglepő módon a sárkány nem tett semmi ellenséges hadmozdulatot, békésen tűrte a tisztogatást. Valószínűleg jólesett neki, hiszen – ha minden igaz – ő is a föltámadottak népes táborába tartozik, és nagy valószínűséggel ő is a földből bújít elő. Néhol Tamás egy-egy kisebb földdarabkát fedezett föl a pofáján. Nyilván az előkecmergésekor ragadtak rá. A sárkány nagy, álmos pillantásokat vetett a munkálkodó Tamásra, és tekintetében nem volt semmi gonoszság. Legalábbis a szent nem vélt fölfedezni benne semmi ilyesmit.

Öt perc után Tamás kezdett unatkozni. Agya állandóan a gondolkodáshoz volt szokva, és ha nem használhatta, akkor valósággal rosszul érezte magát. Először úgy vélte, illene elmondania egy rendhagyó imát, noha tisztában volt vele, hogy a Megváltó Krisztus minden egyes gondolatát tökéletesen ismeri.

– Uram, Megváltóm, könyörögve kérek, bocsásd meg alázatos szolgáltnak, egyszermind hű követődnak az iménti kihágásait, bocsásd meg haragomat és azt, hogy meg akartam gyilkoltatni ezt a szerencsétlen jószágot, aki voltaképpen semmiről sem tehet, mert még a pusztá léte is bizonytalan, hiszen – ha igaz, amit László mondott – ő csupán egy mesefigura. Nem akarta, de ide került, talán föl sem fogta még, milyen csodás helyen van, és nem érdemli meg semmiképpen, hogy haragudtam rá, hiszen ártatlan...

Ekkor meglepő dolog történt. A sárkány határozottan biccentett hatalmas, hosszúkás fejével. A mozdulat félreérthetetlenül azt fejezte ki, hogy az állat helyesli, amit a szent mondott. És hullőszemével békésen pislantott is hozzá.

– Na, jól van, sárkány testvér – szólította meg a jószágot, önkéntelenül is Assisi Ferenc szavajárását használva –, látom, egyetértünk. Hiszen érted te az emberi beszédet, Ferencsel folytatott egyoldalú társalgásod is ezt bizonyítja.

Ekkor Tamás gondolt egyet, és lassan lejött a létráról, óvatosan, mert a szerzetesi saruja nem volt éppen alkalmas lábbeli a festőlétrán való mászásához. Feltörölte, eleinte persze pofákat vágva, a sárkány nyálát, majd magát a

jókora vödört épp arra a helyre állította, ahova a mozdulatlan sárkány a váladékát toccsantani szokta. Gondolta, ezzel munkát takarít meg. Ésszel él az ember – pláne ő, a skolasztika doktora. Ha majd megtelik a vödör, fogja és leviszi a tartályhoz, ahogy az angyal magyarázta.

Ahogy mászott föl ismét a létrára, a szerkezet hirtelen a sárkány szügye felé kezdett dőlni – alkalmasint nem volt eléggé szélesre tárva a lábazata, hogy biztonságosan álljon, erre sajnos nem figyelt oda. Nem esett le róla, mert a sárkány segített: azonnal lefelé hajtotta hosszúkás fejét, és pofája oldalával megtartotta a zuhanni készülő Tamást. A szent bal kézzel ösztönösen megragadta a sárkány orrlíkának környékét, jobbjával pedig a viszonylag kicsiny fülét. Így úszta meg végül, hogy lezuhanjon a magasból. A jószág lassan, barátságosan tolt vissza a létrával együtt, hogy Tamás és a létra ismét álló helyzetbe kerüljön. Ez sikerült is végül, de Tamás testi épségét kockáztatva leugrott, hogy szélesre tárja a létra lábait, hogy kifeszüljenek az összetartó láncok, és ilyen szerencsétlenség többé ne történhessen.

A hirtelen mozdulattól azonban a sárkány is veszített általában meglehetősen stabil egyensúlyából, és bal mellső lábával véletlenül fellökte a nyálas vödört, amelynek kifolyt a tartalma. Tamás állt és nézte, de ezúttal már haragudott. Végül is az ő hibájából történt a dolog. Ismét felmosta a zöldes undormányt, és némi vacillálás után ugyanoda helyezte, ahova az előbb. Ha nem történik hasonló malőr, nem lesz semmi baj. Aztán visszagondolt eldőlésének részleteire: rettenetes, de bal kezének két ujjával a sárkány jobb orrlíkába kapaszkodott, és a vad jószág mégsem okádott rá tüzet! Úgy látszik, valóban kezd megszélidülni, a mesékből ismert természete ellenére. De hát ez nem is lehet másként, fűzte tovább gondolatait, hiszen a mennyországban eleve csak a jók lehetnek, és ennek logikusan az állatokra is vonatkoznia kell. Ahogy Urunk is mondotta: „Az emberevő szörnyek az emberrel társalkodnak a legnagyobb egyetértésben.” Az igazi csoda az volt, amikor Ferenc még a romlott, gonosz földön szelídítette meg a gubbiói farkast. Az volt az igazi teljesítmény! Tamásban egy pillanatra majdhogynem irigység támadt az assisi szerzetessel szemben, és már majdnem kezdte rosszul érezni magát, hogy ő ilyesmire nem lett volna képes, de gyorsan el is nyomta ezt az érzést egy speciális buddhista technikával.

Kedves olvasó, szentségtörésnek tartod tán, hogy a keresztény mennyországban egyáltalán szó eshet a buddhizmusról? Ne tartsd annak, egyrészt mert a két vallásnak nagyon sok közös vonása van, másrészt mert a mennyben, a Jézussal eltöltött időtlen évszázadok alatt a tudós Tamásnak – mint tudjuk – volt ideje mindenféle tudománnyal foglalkozni, és nem meglepő, hogy kivált az idegen népek vallásait, szent könyveit, szellemi tudományát nagy buzgalommal tanulmányozta. Ebből a szempontból korántsem volt dogmatikus. Itt és most úgy látta jónak, hogy a buddhizmusnak azt a tanát alkalmazza önnön lelke lecsillapítására, miszerint a rossz gondolat szüli a rossz érzést, valamint azt, hogy minden gondolat üresség természetű. Hiszen a gondolat csak akkor létezhet, ha megfog az ember fejében. Ha tehát Tamás elnyomja, vagyis nem létezővé teszi azt a gondolatot, hogy ő képtelen volt farkast szelídíteni a földön, rossz érzése sem keletkezhet ebből. Arról már nem is szólva, hogy abszolút keresztényietlen dolog bárkit is bármiért irigyelni.

Miközben mindezt átgondolta, a sárkány kétszer is takaros adag nyálat bocsátott a megfelelő helyre állított vödörbe. A vödör immár majdnem színültig megtelt, úgyhogy Tamás úgy vélte, tesz egy kis felfedező körutat, vagyis elviszi a vödört az alsó szintre, és beleönti tartalmát a tartályba.

– Sárkány testvér, el kell vinnem a nyáladat, aztán azonnal jövök vissza hozzád. Arra kérnélek, hogy ha egy mód van rá, és nem esik nehezedre, próbáld meg addig minél kevesebb nyálat szétfolyatni, hogy ne ússzon itt minden a nyúlós dzsuvában. Rendben?

A böhönye jószág ezúttal nem a Tamás számára kedvező választ adta: megint tekintélyes mennyiségű váladék hagyta el fogai közét. Feltehetően nem szántsándékkal csinálta, hogy a szentnek gondot okozzon. Tamás öklendezett, de nem szólt semmit.

– Akkor szerbusz, mindjárt jövök.

Az aquinói most érdekes dilemma elé került. Hogyan jusson el az alsó szintre? Tudniillik, nem volt kedve rögtön ott teremni, szeretett volna egy kicsit csavarogni és körülnézni az új mennyországban. Ha húzni kezdi a karját a nehéz vödör, akkor alkalmazza az angyal javasolta módszert a közlekedésre. El is indult, hajtotta a kíváncsiság, mint a legtöbb embert a rövidke földi életében. Először ösztönösen Jézust és kis társaságát kereste tekintetével, hátha megpillantja őket valahol a távolban. De aztán átfutott az agyán, hogy nem lenne üdvös, ha a Megváltó megpillantaná, amint csak lófrál a sárkánynyálas vödörrel, hiszen ebből az Úr arra következtethetne, hogy henyél, és nem az utasításnak megfelelően végzi a penitenciát. Aztán továbbgondolva a dolgot, arra is rájött, hogy az sem lenne szerencsés, ha egyszerű mennylakókkal találkozna, mert akkor ők – mit sem tudva róla – eléggé elcsodálkozhatnának, mi a csudát csinál itt ez a csuhás egy vödörnyi bizonytalan állagú, zöldes akármivel. Kedvesen megkérdenék tőle, mit visz és hova, és ebbe jobb nem is belegondolni. Lehetetlen és megalázó helyzetet teremtene számára, ha elmondaná az igazat. Márpedig a mennyben hazudni nem lehet.

Tamás tehát végül mégiscsak arra gondolt, hogy a tartálynál teremjen, és íme, egy szempillantás alatt ott is volt. Nem azt mondtuk, hogy „láss csudát!”, mert a mennyországban ez nem csoda, hanem természetes ügymenet. Azon viszont egészen elcsodálkozott, hogy milyen irtózatosan magas és vastag a henger alakú tartály. Fölpillantott, de olyan magasán volt a teteje, hogy nem is látta. Olyasféle tartály volt, mint a modern borászat erjesztőtartályai: fényes, ezüstös fém. Viszont máris adódott egy probléma: meglehetősen keskeny fémlépcső vezetett fel az oldalán, és Tamás próbálta elképzelni, hogyan tudná felcipelni a nehéz vödört a tetejéig. Ezen a létrán csak úgy lehet fölmászni, ha két kézzel kapaszkodik az ember. És olyan magas volt a létra, hogy annak sem látta a végét. „Akár Jákob lajtorjája... – gondolta –, azzal a különbséggel, hogy az az égbe vezet, mi pedig már most is az égben vagyunk...” – elmélkedett. No, ez így semmiképp nem fog menni, valamit ki kell találnia, hogy fölvihesse ezt az átkozott vödört! És ekkor bevillant neki a teológiából, hogy az az ószövetségi lajtorja lépcsőként is elképzelhető, amin viszont már nyugodtan viheti a vödört.

– Létra, válj lépcsővé! – És tessék, megtörtént, amit kívánt! Ez a lépcső csigavonalban haladt fölfelé a tartály körül, még korlátja is volt, hogy Szent Tamás a mélybe ne zuhanjon. Hálát adva az Úrnak, megindult hát fölfelé, bak-

tatott egyik fokról a másikra, de csakhamar ez is meglehetősen unalmasnak bizonyult, hiszen minél magasabbra hágott, a tartály teteje annál távolibbnak rémlett. Közben meg azon tűnődött, hogy ugyan milyen iszonyatos mennyiségű váladék meg végtermék termelődik itt a mennyországban, aminek ekkora tartály kell! Még az az eretnek gondolat is megfordult a fejében, hogy jobb lett volna az Úristennek és az Emberfiának úgy kitalálnia a mennyországot, hogy itt már ilyen undorító váladékokat, végtermékeket ne termeljenek se emberek, se állatok – kivált ha megváltozott természetűek. Mert ha egyszer megváltozott természetűek, nem szükséges sem ételt, sem italt magukhoz venniük, de hát Isten olyan végtelenül jó volt hozzájuk, hogy ha inni óhajtanak, akkor ihatnak, akár alkoholt is, és ha enni szeretnének, ehetnek, amit csak akarnak.

Amíg eddig a gondolatig eljutott, annyira magába mélyedt, hogy még körülnézni is elfelejtett. Pedig érdekes látványban volt része, amikor végre lenézett a magasból. Ez ugye az alsó szint volt, vagyis az állatok szintje, ahol a vad és a szelíd jószágok a legnagyobb békességben vannak egymással, merthogy a mennyországban nemcsak az emberek, de az állatok között is megszűnik az ellenségeskedés és a gyűlölség. Ahogy Urunk is mondotta: „Itt a farkasok a bárányal, a medvék a nyuszival, az emberevő szörnyek az emberrel társalkodnak a legnagyobb egyetértésben.” Hát, a sárkány mutatta ugyan a megértés jeleit Ferencnek meg neki is, de társalkodni azért nem társalkodott... No de visszatérve még egy utolsó pillanatra a magas tartályra – merthogy ennek ügye nem hagyta nyugodni az Angyali Doktort –, körülnézett, és se közel, se távol nem látott egyetlenegy hasonló monstrumot sem. Ugyan miért nem tervezett vagy terveztetett az Úristen és a Megváltó több kisebb tornyot, ami könnyebben megmászható lett volna? Csak nem a terv része volt az is, hogy Tamás leendő büntetéséhez szabták a torony méretét? Vagyis, hogy minél nehezebben jusson fel a tetejére? De a nagy skolasztikus máris az arisztotelészi logikával ellentétesen találta ezt az elképzelést: ő csak tíz nap penitenciát kap, a mennyei kocka viszont akár húsz évig is otthona lehet a rengeteg embernek és állatnak, tehát a fontosabb célhoz kellett volna igazítani a menny berendezését. Nos, ezt a kérdést most biztosan nem oldja meg, viszont ismét eszébe jutott a Miurunknak egy gondolata, ami némi fényt vethet arra, hogy talán még a mennyben sem minden tökéletes, Isten személyét leszámítva: „János írása szép, de megbízhatatlan. A ráció látszatát is nélkülözi. Ha az alapján próbáltuk volna megvalósítani az utolsó ítéletet, nemcsak én, de Atyám is vért izzadt volna.”

Hát, könnyen meglehet, hogy maradtak hiányosságok, és hogy nem minden a legcélszerűbben lett elrendezve. És ekkor felöltött benne egy újabb bizonyíték – mi másnak is lehetne nevezni? –, amely azt igazolta, hogy a mennyben tényleg nincs minden rendben. Visszagondolva az utolsó ítéletet közvetlenül megelőző időkre, amikor az Úrral, Szent Ferencsel, Lászlóval egy nagy asztal körül ülve megbeszélték az apokalipszis részleteit, lefolyását, erkölcsi vonatkozásait, valamint hatásait, Tamás észrevette magán, de az Úr is érezte vele, amikor annyiszor megfeddte keményvonalas dogmatizmusáért, hogy abból a kedves *homo dulcis*-ból, aki a földön volt, a mennyben egy szangvinikus, morcos, méltatlankodó és még az Úr döntéseit is megkérdőjelező pukkancs lett. Életében híres volt szelídségéről, nyájasságáról, szeretetreméltóságáról, aki a XIII. században szokásos heves viták közben sem sértett meg soha senkit, és

soha a szelídség ellen nem vétett, s tele volt szeretettel. És most tessék, az Úr második eljövetelekor mivé vált? Épp ennek a jellembeli változásnak iszsa most is a levét, ahogy kutyagol föl a lépcsőn. Hogyan lehet az, gondolta, hogy amikor mindenki örvendezik, amiért a földön helyreáll az isteni rend, és az igazság uralkodik majd a világban mindörökké, az az igazság, amely az ő egykori rendjének, a domonkosoknak a jelszava volt, ő egy dackorszakbeli gyerekekre kezd hasonlítani, akinek semmi sem jó, és aki mindig ellenáll a felnőtteknek? Márpedig – ezt tudta jól, és maga is megtapasztalta – a mennyben eddig lélekként mindenki megőrizte a jellembeli, de még a testi tulajdonságait is. Ismert olyan férfiút, aki még a földi látáshibáját is megörökölte a mennyek országában, meg ismert olyan hadfit, akinek a földön a harmincéves háborúban üszkösödés miatt levágták a lábát, és még a mennyben is fájtn neki a már a siralomvölgyben lefűrészelt lába helye.

Rendszerező elme lévén, most is megpróbálta a tudományt összeegyeztetni a katolikus hitigazságokkal, a maga esetére vonatkoztatva, hiszen szemléto-mást egyedül ő lógott ki a sorból. Az Úr is, Szent Ferenc is és Szent László király is ugyanolyan volt, mint amilyenek megismerte őket, és amilyenek a földi életükben voltak. És ekkor hirtelen bevillant neki, hogy az ok sokkal egyszerűbb, és semmi köze a tudomány és a hit szintéziséhez. Egészen egyszerűen arról van szó – és ezt nagy keserűséggel ismerte be –, hogy ő, a nagy dogmatikus éppen a mennyben felejtett el szeretni. Elfelejtette, mi a szeretet. Leszokott róla. Itt ugyanis hosszú évszázadok óta csak üdvözült lelkekkel találkozott, szenvedő embertársai, akik vele együtt a mennybe kerültek, itt már mind boldogok voltak. Itt már nem kellett hogy megessen bárkin is a szíve, akít a földön nyomorban, kítaszítottságban, szenvedésben talált. Amikor Itáliában vagy francia földön utazott, és útszéli koldussal találkozott, megszánta és megszerette mint a világ kítaszítottját, mint felebarátját Krisztusban, s lehetősége szerint segítette, istápolta. Itt azonban senki sem szorult istápolásra, segítségre, itt nem volt senki elesett, itt mindent úgy áthatott a szeretet, az isteni szeretet fénye úgy beragyogott mindent, hogy egy idő után szinte észre sem lehetett venni. Ami mindenütt jelen van, változatlan intenzitással, az lassan észrevehetetlenné válik. A mindent beragyogó szeretetfény teljesen megszokott lett, természetes közeggé vált. Most döbbsent csak rá, hogy micsoda kivételes érték a földi élet: ott mindennek tétje van, minden emberi cselekedetnek, gondolatnak, de még egy lehulló falevélnak is. Ott még egy lehulló falevél is megváltoztathatja az ember sorsát, az élet végessége pedig állandó mementóként lebeg az okos ember szeme előtt, hogy alkosson, munkálkodjon és szeressen. Arra gondolt, hogy itt a mennyben eleinte rendkívül jól érezte magát, megszabadult a földi gyötrelmekről, a testi fájdalmaiktól, a csip-csup ügyek intézésétől, az emberek gonoszságától, az áskálódásoktól, és itt szó szerint a szeretetben fürödve újra belevetette magát a tudományok tanulmányozásába, de már csak úgy, a maga kedvtelésére, hiszen rövidnek mondható élete alatt megalkotta életművét, mely olyan masszív, teljes és kecses lett, mint a gótikus katedrálisok.

Szóval, a szeretetfürdő épp a szeretetet lúgozta ki belőle. És most jött rá, hogy a változás mindennek a kovásza, még a szereteté is. És itt a mennyben mindeddig nem volt semmi változás. Ez a mostani viszont valóságos felfordulásnak bizonyult. Az Úr ugyan azt mondta, hogy *János jelenései* „a ráció lát-

szatát is nélkülözik...”, de akkor kellett volna helyette valami logikus világvégét kitalálni... Mert abban sem látott sok értelmet, hogy a vadállatok a prédáikkal barátkoznak. Pedig valóban ez történt! Ahogy cammogott föl a vödörrel a lépcsőn, már elég magasra jutott, de még látta, mi történik alatta, vagyis a tartály aljának a szintjén. Valóban, amerre a szem ellátott, egy csomó oroszlán, tigris nyulakkal meg báránnyal játszadozott. Ezt valahogy nem tartotta rendjén valónak. Visszaemlékezett gyerekkorára, amikor atyja Nápoly közeli várában, Roccaseccában, az udvaron néha a kutyák és cicák barátkoztak és bolondoztak önfeledten a mediterrán nap alatt, ahelyett hogy ugattak meg fújtak volna egymásra – ahogy általában szoktak –, de ezt itt túlzásnak találta. Minek ez a nagy hancúrozás a vadak és a szelíd jószágok között? Hiszen szemlátomást az volt a cél, hogy az állatok majd újra benépesítsék a földet, amikor a körülmények lehetővé teszik. Ha a menny leszáll a földre az utolsó ítélet után, mindennek és mindenkinek igazodnia kellene a földi körülményekhez. Lesz tavasz, nyár, ősz, tél, a levelek zöldellnek, majd elsárgulnak és lehullanak, a medvéknek pedig a téli álom előtti jó zsíros lazac kell, hogy teletömjék a bendőjüket, nem pedig nyuszikkal játszadozni... Ez itt nem egy új Noé bárkája, hanem egy irdatlanul nagy hodály, ahol rengeteg össze nem illő állatfaj keveredik. A Noé bárkájában csak egy-egy pár volt minden állatfajból, hogy majd újra benépesítsék a földet.

De ki tudja, tűnődött el az aquinói szent, hátha megint elragadt az analitikus logikám, és mégiscsak jó dolog sül ki belőle. Isten és a Fiú tökéletes, tehát csak tökéletes lehet, ami a fejükben megfogán.

És ekkor – mintegy erre az okoskodására válaszul – hirtelen olyan dolog történt, ami utoljára csak a földi életében, közel nyolcszáz éve. Könnybe lábadt a szeme a meghatottságtól, ahogy bevillant neki, hogy a gondjaira bízott sárkány megpróbálta megakadályozni, hogy elzuhanjon a létrával. Úgy érezte, kezdi megszeretni szerencsétlen tohonya állatot, akinek csak ő van, és aki nem hancúrozhat itt a valóságos állatokkal.

Az Úr Jézus bizonyára tudta, hogy Tamás elfelejtett szeretni a mennyországban, ezért róta ki rá ezt a büntetést, amiről Tamás eleinte azt hitte, rossz és méltatlan tréfa. Az Úr utolsó mondatát, miszerint a tizedik napon szeresse úgy a sárkányt, mint önmagát, merő gúnynak tekintette. És íme, most úgy érezte, hogy már az első napon szereti szegény párát.

Azért is szerette volna mihamarabb kiönteni a vödör tartalmát, hogy visszatérhessen gondozottjához, nem akarta, hogy sokáig ácsorogjon magányosan, és búsan csorgassa a nyálát. Ráadásul, meg is ígérte neki, hogy rögtön megy vissza. Megszaporázta tehát a lépteit, hogy elérje a létra tetejét és végére járjon a dolgának. (Ha a sárteken történik ez, már rég halálosan kimerült volna a fizikai megterheléstől, talán össze is roskad, mint egy túlterhelt öszvér. És ötéves korában is, amikor a szülei elküldték a közeli Monte Cassinó-i apátságba tanulni, nem volt se élő, se holt, amikor felbandukolt a hatalmas bencés épületkomplexum hatalmas kapujáig a kacskaringós hegyi úton.) Közben viszont eszébe jutott, hogy ez az egész más szempontból is elképesztően rosszul szervezett penitencia, még ha van is rá indok. Jelesül arra gondolt, hogy abszurd helyzet ez a egész, mert ha ennyi ideig tart egy vödör váladékot a megfelelő helyre hordani, miközben az sárkány folyamatosan csorgatja a nyálát, nem is csekély mennyiséget, akkor állandóan ingázhat az állat és a tartály között, és

több időt lesz kénytelen eltölteni kutyagolással, mint magának a sárkánynak a gondozásával.

No, mintha erre válaszul történt volna, a lépcsőn, pár fokkal magasabban, egy pihenőnél megjelent előtte egy angyal, és így szólott: – Tamás testvér, eleget cipekedtél, gyere ide, itt egy nyílás a tartályban, kinyitom neked, ebbe zuttanytsd bele a vödörd tartalmát.

– Rendben, amúgy is szeretnék már visszatérni a sárkányomhoz – felelte a szent, és a kinyitott ajtón át belődította a sötét semmibe a nyálat. Az angyal menten visszacsukta az ajtót.

Tamás, a kutató elme azonban nem fordult azonnal vissza, hanem megkérdezte a fénylényt, hogy hol a teteje a tartálynak, és miért ilyen irdatlan méretű, és azt is, hogy miért csak egy van belőle – legalábbis ameddig a szem ellát. Tekintettel az állatok és emberek igencsak nagy számára, tette még hozzá.

– Kedves Angyali Doktor, nagyon-nagyon magasan van a tartály teteje, és ez nem is egy egyszerű tartály, hanem afféle kilövőállomás is.

– Ezt meg hogy érted? – kerekedett el Tamás szeme.

– Úgy, hogy a sok emberi és állati végtermék, ami belekerül, össze lesz benne keverve, mint egy dagasztóban, majd lefagyasztjuk megfelelő méretű darabokra, amelyeket kilövünk az űrbe. Ott aztán olyan pályára állítjuk őket, hogy egyenesen a Pokolholdon landoljanak, mint afféle becsapódó meteoritok.

– Micsoda? – méltatlankodott Tamás. – És ott mi történik velük?

– Ha egy kárhozottnak nincs szerencséje, a fejére esik, és élvezheti a menyeyei mannát. Mivel a Pokolholdnak nincs légköre, a manna nem ég el útközben, hanem fagyottan hull az égitestre vagy a lakóinak fejére, vállára. De persze nem csapja agyona a bűnöst, mert ő is a megváltozott ember kategóriájába tartozik, vagyis nem halhat meg attól, hogy egy fagyott objektum szétloccsantja a fejét.

– De az Isten áldjon meg, angyal, nem elég nekik az a szenvedés, amit a Pokolholdon való tartózkodás jelent számukra?! Ott fagyoskodnak, bár lábuk alatt forró a talaj, amíg a láva le nem hűl annyira, hogy elviselhető legyen rajta állni, szóval fagyoskodnak, vagy főnek meg, ha a napos oldalon tartózkodnak éppen, és még ezt az ocsmány szennyet is kapják folyamatosan a nyakukba? Valami emberi méltóságot még egy gyilkos is érdemel, nem?!

Az angyal leszegett fővel hallgatta, egyelőre nem nyitotta szája száját.

– Arról nem is beszélve – folytatta Tamás a tirádát –, hogy minden kárhozott ugyanazt a büntetést szenved, ami mélységesen igazságtalan. Hogyan kaphatják ugyanazt a büntetést az apagyilkosok vagy a hazaárulók, mint a szerelem bűnösei? Miért nem alkalmazzák a Pokolholdon azt az elvet, amit Dante Alighieri, a nagy költő képviselt, miszerint a büntetésnek arányosnak kell lennie és hasonlónak az elkövetett bűnhöz? Az Úrral együtt olvastuk a régi mennyben e poéta *Isteni Színjáték*nak nevezett hatalmas művét, nem értem, miért szégyen egy földi halandótól tanulni, ha ez a földi halandó lángelme, és maga is fénylény a maga módján...

– Tőlem kérdezed mindezt, Angyali Doktorom? Hisz én csak hírvívó vagyok, miképpen a nevem is mutatja. Magasabb instanciának mondd el a véleményedet.

– Rendben – fogadta meg a tanácsot Tamás –, akkor most kérlek, vezess az Úr színe elé, mert ez az igazságtalanság nem hagy nyugodni. A rómaiak is

azt mondták, hogy *Iustitia est regnorum fundamentum*, vagyis az igazságosság a birodalmak alapja. Ráadásul a rendem jelmondata is az „igazság”. Ha most nem orvosoltatik az utolsó ítélet e hiányossága, talán soha később nem kerül rá sor.

– Szívesen megtenném, kedves szent – válaszolt az angyal –, de nem javaslom, hogy most járuljunk az Úr elé, mert épp ezekben a percekben kezdi el tartani a felső szinten a boldogoknak a beszédét, amelyben üdvözli őket ideérkezésük alkalmából. Azt tanácsolom, jöjj velem, hallgasd meg te is, mit mond az Úr, ezt bizonyára nem tekinti kihágásnak részedről, nem tekinti úgy, hogy elhanyagolod kötelességedet, hiszen te már most a legnagyobb szeretettel viseltetsz a rád bízott jószág iránt. És az Úr az emberi szív legjobb ismerője, elmaradásodat a sárkánytól nem fogja kifogásolni.

Tamás arra gondolt: „Még szerencse, hogy a mennyben vagyunk és nem a földön, mert odalent zavart volna, hogy mások is ismerik a gondolataimat az Úr Jézuson kívül; olyan lett volna, mint valami gondolatsendőrség.”

– Jól van, menjünk – egyezett bele az aquinói –, de a vödörrel mit csináljak?

– Tedd le itt és most, hunyd be a szemed, és képzeld azt, hogy ott áll a vödör a sárkány lábánál, ahova a jószág csorgatni szokta a nyálát. Hisz tudod, itt mindent el lehet intézni gondolatban.

– Köszönöm a tanácsot, megfogadom. – És így is tett. Ment az angyal után, bár volt egy kis lelki furdalása, hogy nem tartotta be a sárkánynak tett ígéretét, miszerint azonnal visszatér hozzá, amint a vödört kiürítette.

– A beszédet, mint mondtam, odafönt tartja, ráadásul a mennyei kocka másik, keleti végében, tehát emberi mértékkel mérve innen tekintélyes távolságra. De mi ez nekünk, Angyali Doktor, egy pillanat alatt ott teremhetünk, ha akarod. Körülbelül három perc múlva kezdődik a beszéd.

– Kedves angyal, megkérhetnélek, hogy egy kicsit szálljunk normális tempóban az állatok szintje fölé? Szeretném ugyanis megtekinteni, hogy miképp érvényesül a mennyben a vad- és a szelíd állatok közötti barátság.

– Jól van, szemlélődj egy kicsit, doktorom, aztán a végén ott termünk az Úr színe előtt, mint a villám.

Aquinói Tamás nézte a változatos állatseregletet: a vadállatok barátságosan nyalogatták a szelídeket, az oroslánok és a párducok a gazellákkal meg a zeb-rákkal játszadoztak, a rókák és a farkasok feje tetején pedig tyúkوك mászkáltak bántatlanul. Látszott, hogy a szelídek nem félnek a vadaktól. Néhány ember is feltűnt itt-ott, valószínűleg gondozók és felügyelők voltak, akik ellenőrizték, hogy az állatok a terveknek megfelelően viselkednek-e. A dogmatikus szent látta, hogy alig akad dolguk, minden a legnagyobb rendben zajlott. Észrevett egy gondozót, akihez odament egy róka, és barátságosan a lábához dörgölözött, mint a régi földön a macska. A földi életben a róka kerülte az embert, gondolta Tamás, csak a veszett ravaszdinak változott meg a természete. Összefoglalva a látottakat, nagy rendszerező elméjével levonta a következtetést, hogy a mennyországban az állatok is „megváltozott” természetűek, csak ők nem az erkölcsüket, hanem az ösztöneiket változtatják meg. Viszont Tamás eltűnődött, hogy az erkölcsi jószág eszméjének az állatokra vetítése meglehetősen értelmetlen, hiszen ha valamely lénynek eleve nincs erkölcsi érzéke, akkor nem tud még „jobb” lenni. Mihez képest lehetne jobb? Ha abban a tekintetben is hasonló-

tanak az állatok a megváltozott emberekre, hogy nincs szükségük táplálékra, akkor a továbbiakban értelmetlen vad és szelíd állatokra osztani őket, mert a „vadak” nem fogják üldözni, elfogni, szétmarcangolni és megenni a szelídeket.

– Na, angyalom – idézte tréfásan az Úr szavajárását Szent Tamás –, húzzunk bele, suhanjunk keresztül a kockán a beszéd helyszínére.

– Rendben, doktorom, de ha megengeded, előtte egy picit bekukkantunk a középső szintre is, hogy lásd, mi van ottan.

– Kíváncsivá teszel, fehér szárnyú, nos, nézzük...

S azzal nagy sebességre kapcsolva ferdén átszelték az alsó és a középső szint közötti matt üvegréteget.

Angyalok ültek mindenféle tervezőasztalok vagy hatalmas méretű számítógép-monitorok előtt, és dolgoztak, mintha valami földi munkahelyen lennének, például egy tervezőirodában.

– Angyalom, mégsem igaz teljesen, amit az imént mondtál, mármint hogy az angyal csak hírvivő. Hiszen ezek a társaid itt szellemi munkát végző fénylények.

– Minden angyalnak megvan a maga feladata és beosztása, doktorom. Én viszont tényleg csak a híreket hozom-viszem, információkat közvetítek.

– És mit csinálnak ezek az angyalok tulajdonképpen? Mit tervezgetnek, milyen számításokat végeznek? – kérdezte Tamás, és próbált végignézni a hatalmas, hodályszerű helyiségen, de ameddig a szem ellátott, csak ilyen munkálkodó mennylakókat látott.

– Segítenek Istennek és az Úrnak létrehozni az új világot. Krisztus rájött, hogy hiába az irtózatosan nagy agykapacitása, az nem elég minden apró technikai részlet kidolgozásához. Egyébként itt most leginkább csak tervezőket látsz, de ennek a szintnek egyéb részein más fénylények mindenféle olyan szerkezetekkel kísérleteznek, amelyeknek majd húsz év múlva hasznát lehet venni a megújult földön.

Tamás a jelek szerint megfeledezett a lineáris időről, és lépett volna oda az egyik monitorhoz, hogy megtekintse, az ott dolgozó angyal miként szimulálja szuperszámítógépén, hogy mi módon és milyen ütemben tér magához a földi természet a nukleáris tél után, de a kísérője a vállára tette kezét, és szó nélkül fölmutatott a föntebbi szintre, jelezvén Tamásnak, hogy igyekezniük kell, nehogy lemaradjanak Jézus beszédéről.

Elrugaskodtak tehát a talajtól, és azonnal a felső szinten voltak. Ez a szint teljes egészében fényárban úszott, ellentétben a középsővel, ahol az angyaloknak csak erős lámpák világították meg a munka- vagy tervezőasztalukat. Az angyal és a szent máris egy hatalmas tömeg kellős közepén találta magát, amely áhítattal és meredten szegezte tekintetét a körülbelül tíz méterre előttük lévő emelvényen álló Krisztusra.

Már csak pár másodperc választotta el az örömmel várakozó boldogokat a beszédétől, de Tamás mozgékony, sosem pihenő elméje egy pillanat alatt felmérte a helyzetet, és megállapította, hogy itt is működik a második eljövétel – földi gondolkodással – szemfényvesztésnek látszó jelensége, nevezetesen az, hogy miképpen láthatja több milliárd ember egyszerre, egy időben, mégpedig meglehetősen közletről a Megváltót. A jelenség ugyanaz volt, mint amikor Jézus, eljövetele nyitányaként, megjelent a felhők között Jeruzsálem városa

főlött a mennyei seregek uraként. Jézus egy és ugyanazon helyen jelent meg, és mégis a földkerekségen mindenki, aki fölnezett az égre, látta a Királyok királyát és Uraknak urát. Nos, itt is csak egyetlen Krisztus készülődött beszélni az egybegyűlt sok-sok milliárd emberhez, mégis mindenki valósággal maga előtt látta. Nem sokszorozhatta meg magát, mint egy mágus, és nem voltak kivetítők sem, mint a régi föld zenei vagy politikai tömegrendezvényein, hanem ott állott mindenki előtt. Mert fontos, hogy az emberek személyes élményként élhessék át, hogy a Megváltó ott van velük, szinte testközelen! Nagy csoda ez, amire még az Angyali Doktor sem tudta a választ, de tovább nem gondolkodhatott rajta, mert az Úr belefogott mondókájába.

Senki sem várhatott most tőle olyan programbeszédet, mint amilyen annak idején a Hegyi beszéd volt, mert ott hintette el az új világ erkölcsi magvait. Miután elhangzott, ezt a mostani beszédet Tamás leginkább egy összegző s emellett meglehetősen gyakorlatias beszédnek tartotta, olyannak, amilyen itt és most elvárható volt Tőle. No meg ünnepi is volt, nem vitás. Volt viszont benne pár kijelentés is, amelyre felkapta a fejét az Angyali Doktor, és nem hagyta nyugodni.

De menjünk sorjában, foglaljuk össze röviden a beszéd főbb részeit.

Először Krisztus természetesen melegen üdvözölte a boldogságtól sugárzó arcú új és régi üdvözülteket a mennyben, és rögtön olyan dolgot említett, amin a szent hit tisztaságán őrködő Tamás kissé megütközött. De megütközését elnyomta magában, mert sosem lehetett tudni, hogy a Megváltó mit miért mond, előbb-utóbb mindig kiderült, hogy mi értelme a különös fogalmazásának vagy a meghökkentő gondolatainak. Tamásnak eszébe jutott, hogy az Úr tanítványai is alig értettek valamit a példabeszédeiből. A Megváltó tehát megemlítette, hogy minden feltámadott elhullajtotta már „új élete első és utolsó örömkönyvét”, amely – mihelyt legördült orcájáról – azonnal gyémánttá változott és nagyot koppant a kövezeten. És az Úr hozzátette, hogy ez amolyan szuvenírnék is tekinthető, mint a középiskolát végző ballagók tarisznyájában található tizfilléres. Kérte őket, hogy őrizzék meg ezt az ékkövet, amelynek már földi értelemben semmi értéke nincs, csak lelki, mert amikor a zsebükbe nyúlnak a feltámadottak, s megfogják a gyémántot, és Őrá, Jézusra gondolnak, Ő menten ott terem és a rendelkezésükre áll. Szóval, Tamásnak az jutott az eszébe, hogy ez egy kicsit olyan, mint amikor az *Ezeregyéjszakában* Aladdin megdörzsöli a bűvös lámpát, és a dzsinn ott terem és teljesíti minden kívánságát. Hasonlít kicsit a keleti mágiára... De aztán el is szégyellte magát az Angyali Doktor, hogy ilyen méltatlan összehasonlítást tett, és abban a meggyőződésben hallgatta tovább a beszédet, hogy az Úr mindig mindenünk csak a javát akarja, akárhogyan fejezi is ki magát.

Utána azt ecsetelte Jézus, miért most jött el az idők teljessége. Azt igyekezett elmagyarázni, hogy a sok szenvedés ellenére, ami kétezer éve folyamatosan gyötörte az embereket, miért csak most döntöttek úgy Atyjával, hogy beavatkoznak a történelem menetébe. Azt is megemlítette – többek közt –, hogy vérével megváltotta ugyan az igazságra szomjazó embereket, de nem tudta eltörölni a föld színéről a mindenféle gyötrelmeket, félelmeket, háborúságot és a rengeteg szenvedést... Az aquinóinak olybá tűnt, mintha Jézus arra utalt volna ezzel, hogy annak idején, amikor még életében tanított, abban

a hiszemben volt, hogy mindezeket a szörnyűségeket hamarosan egyszer s mindenkorra megszünteti második eljövetelekor. Nem is véletlenül említette élete végén, hogy ez a második eljövetele még az akkor élő nemzedék idejében bekövetkezik.

Mielőtt azonban az időzítésre vonatkozó végső érvet az Úr elmondta volna, megemlítette még, hogy a szenvedés „tisztító erővel rendelkezik”, valamint hogy „csak az az ember tudja értékelni a földi és mennyei boldogságot, aki sokáig nyelte a szenvedés keserű könnyeit”. Ebben bizony nagy igazság van! – fordult meg Tamás fejében, hiszen ő éppen az előbbi önvizsgálata során derítette ki mintegy önmaga „pszichológusaként”, hogy a mennyben milyen lelki pusztítást végzett benne a tömény szeretet. Aztán Krisztus rátért a fő okra, miért nem várhattak tovább az Atyával.

Azért nem, mert – úgymond – „mostanra odáig fajult az emberi nem nagy részének szellemi elkorcsosulása, hogy az Atyaistentől ajándékba kapott spirituális képességeit elnyomva az anyagiasság olyan mély mocsarába süllyedt, hogy – ha meg nem állítjuk a folyamatot – az emberiség értékesebb részét is magával rántotta volna a teljes megsemmisülésbe”. Majd később hozzátette, hogy azok a gonosztevők, akiknek csak az anyag és a haszon számít, tehát „a világ haszonleső urai magát a Földet olyannyira kiszipolyozták, hogy az anyaföld pusztá léte is veszélybe került”. Az Angyali Doktor messzemenően egyetértett ezzel, ugyanakkor el is mosolyodott, hogy az Úr mennyire képes haladni a korrallal, hiszen eme mondatokból gyakorlatilag egy „környezetvédő” Krisztus képe bontakozott ki. S a világ Ura még tovább is ment a korszerű ismereteknek a hitbe integrálásában, amikor azt mondta, hogy az Atyaisten annak idején „nagyon sokáig keresett egy ilyen csodás bolygót a világegyetemben, hogy ide telepítse az emberi fajt. Amely a kezdetektől nem becsülte meg a lakóhelyét, pusztította embertársait, irtotta az erdőket, az állatokat, szennyezte a vizeket, s mindezt pusztá hanyagságból vagy szándékos haszonlesésből...” Tamás teljesen egyetértett *magában* ezzel a helyzetfelméréssel, bár ez a beszéd valóban fényvekrekre volt – ha már a világegyetem szóba került, használhatjuk e félig tudományos kifejezést – a középkori dogmatikus katolicizmustól, amelynek Tamás majd’ nyolcszáz évig harcos védelmezője volt, sőt először inkább aktív alakítója és – mondhatni – fundamentuma. Arra is jó egy ilyen második eljövétel, gondolta megint magában mosolyogva, hogy felkavarja a hagyományos mennyországban megszokott életrendet, csúnyábban fogalmazva: állóvizet, amely évszázadok alatt kezdett kissé megszokottá, erősebb szóval, meglehetősen unalmassá válni, mi több, kártékonyá, hiszen még őbelőle, a hit rettenthetetlen védelmezőjéből is kiölte a hajlamot az őszinte, fenntartás nélküli szeretetre.

Az Úr még felhívta a boldogok figyelmét egy olyan igazságtalanságra, amelyet a földi igazságszolgáltatás sehogyan sem bírt megakadályozni, illetve megszüntetni, mint ahogy a gonoszságot sem lehetett kiirtani az emberből semmi módon. Krisztus szerint kétféle gyilkosság létezett a földön, az egyik a testi, a másik pedig az Óáltala „lélekgyilkosság”-nak nevezett gyalázatos cselekedet. Ezen mindazt a lelki szenvedést és gyötrelmet értette, amit a gonoszok anélkül követtek el a jók ellen, hogy akár csak egy ujjal hozzájuk értek volna. Az Úr emlékeztetőül felrótta a most letűnt világ igazságszolgáltatásának, hogy

képtelen volt ugyanolyan súllyal büntetni a „lélekgyilkosokat”, mint a „rendes” gyilkosokat. Pedig – hangsúlyozta – néha sokkalta nagyobb szenvedéssel járt egy éveig – vagy akár egy életen át – tartó lelki terror, mint a testi gyilkosság által okozott viszonylag rövid ideig tartó fájdalom. Amely ráadásul sokszor inkább megváltást jelentett az áldozatnak. Az Úr utalt rá, hogy Ő lélekgyilkosságnak tekint minden olyan kimondott szót, mondatot, amely átvitt és konkrét értelemben is ölni tud. Érzékenyebb embereket a sírba lehetett vinni egy-egy aljasul és szántsándékkal megválasztott hazugsággal. A zsarolás, a fenyegetés, az emberi értékek verbális sárba tiprása emberek tömegeit nyomorította meg, tette tönkre az életüket. Tehát a testi gyilkossággal és a lélekgyilkossággal kapcsolatos igazságügyi anomália megszüntetése is arra ösztönözte az Atyát és a Fiút, hogy ennek a lehetetlen állapotnak örökre véget vessenek.

És ekkor – az Angyali Doktor legnagyobb öröme – Jézus elmagyarázta a teodicea lényegét, vagyis megmagyarázta azt, ami senki emberfiának nem fért a fejébe mint hallatlan igazságtalanság, és ami sokakban Isten létét is megkérdőjelezte, és sokakat el is fordított Istentől, ha hittek benne. Hogyan lehet az, hogy ha Isten tökéletes és mindenható, engedte, hagyta, hogy a világon oly sok baj, nyomorúság és igazságtalanság következzen be? Sokszor nem akadályozta meg ártatlan csecsemők, jóra való emberek, szentek, másoknak segítő áldott jámborok korai – sokszor erőszakos – halálát. Jézus megadta a magyarázatot, és ehhez segítségül hívta egy nagy indiai szent tanító esetét is – ezzel is bizonyítva, hogy mennyire nem maradi, és hogy mennyire nem a dogmatikus katolicizmus vallásalapítója Ő, hanem minden szent tudás és jóság integrálója. (Végül is az Úr tisztában volt vele, hogy a föld lakóinak többsége nem keresztény vallású, és az őszinte hit meg a szent tudás nem csak egyetlen valláshoz kötődik.) De visszatérve a teodiceára, Krisztus azt mondta, hogy azok a jó emberek, akiket az Atya hamar magához szólított, odafönről, a mennyből sokkal több embernek tudtak segíteni, mint földi életükben tehették. Jézus itt kissé szerénytelenül megemlítette saját magát is, aki harminchárom évesen halt meg, illetve hagyta el a földi világot, valamint szólt a vele körülbelül ugyanabban az életkorban a másvilágra költözött – fentebb említett indiai – mesterről, Babadzsiról, aki a XX. században élt, és hasonló tanokat követett, mint Ő, noha hivatalosan nem tartozott egyetlen valláshoz sem. Tehát mindennek oka van, foglalta össze Jézus, és erre a jelenségre, vagyis a sok, látszólag értelmetlen halálra valóban ráillik az az emberi mondás, hogy „Isten útjai kifürkészhetetlenek”, valamint hogy „a Mindenható akaratába mindenkinek bele kell nyugodnia”.

Utána még röviden beszélt arról, hogy a társadalmak szerkezete olyan bonyolult és áttekinthetetlen – tudományosabb szóval: strukturált – lett a XXI. század elejére, hogy a földi hatalmat kezében tartó szűk kör a világ lakosainak túlnyomó részét – szinte bárkit, akit csak akart – valósággal új rabszolgaságba taszította, a tudatlanság felhőjét bocsátva az elméjükre. Hangsúlyozta, nagyon keveseknek adatott meg, hogy átlássák a világ működését, és ők sem lettek tőle boldogabbak, viszont nem volt elég lehetőségük felvilágosítani a sötétségben sínylő többséget az igazságról. Viszont – szögezte le végezetül az Úr – a tudás még akkor is kívánatosabb a tudatlanságnál, ha félelemmel és rettegéssel tölti el a kiválasztott elmét. Ismert – tette még hozzá –, hogy az elmúlt világ nagy prófétái, látnokai, művészei nehezen bírták elviselni a számukra feltáruló

igazságot, de tudjuk, hogy semmi pénzért nem cserélték volna fel tudásukat, tehetségüket és lelki szenvedésüket boldog és gondtalan tudatlanságra.

„Ennyit mindenképpen el kellett mondanom a múltról – foglalta össze beszéde első felét –, mert az igazságot kimondani akkor is üdvös és jó, ha már megtörtént az igazságtétel, és mindenki elnyerte méltó helyét a túlvilágon, vagyis a megváltozott világban.”

Aztán az Úr érezhette – gondolta Tamás, aki nagyon értett a retorika tudományához is –, hogy most már csak jó és pozitív dolgokat szabad mondania, ezért – miután befejezte a letűnt világ gyötrelmeinek felidézését – áttért mondandója másik részére, arra, hogy miként alakul a boldogok jövője, s legelőször is megnyugtatót mindenkit, hogy az előbb említett szenvedő okosok ezentúl nem fognak gyötrelemben élni a tudásuk miatt. Persze az a fajta tudás, amely őket az előző világban boldogtalaná tette, mostantól okafogyottá vált, hiszen a mai napon a gonosz hatalmak elveszítették mindenüket, és már a Pokolhold zord klímájában kénytelenek élni egy örökkévalóságon át, miközben a Föld visszakerült az igazság vezérlőelvének fennhatósága alá.

Krisztus ekkor felemelte jobbját, hogy hosszú, keskeny ujjjaival még nagyobb figyelemre intse hallgatóságát, és így szólt:

– Nehogy azt higgyétek, ami a földön sokáig közkeletű tévedés volt, hogy a mennyek országa a halálosan unalmas szemlélődés helye, az elviselhetetlen semmittevés színtere, valami olyan, falanszterszerű „kényszerlakhely”, ahol semmi mást sem szabad tenni, mint lubickolni Isten szeretetében. Itt a mennyek országában is rendelkezni fogtok szabad akarattal, csak más szinten, mint a földi életetekben. Csupán annyi lesz a különbség, hogy rosszat nem cselekedhettek, de nem is tudtok, mert megváltozott emberek lettetek.

Itt Jézus részletesen elmagyarázta nekik, mit jelent az angyalokéhoz hasonló lét, de hangsúlyozta, hogy továbbra is élvezhetik a földi örömeket, csak keményen meg kell dolgozniuk értük.

E szavakra a mennylakók csodálkozva egymásra meredtek, majd ismét a Megváltóra szegezték tekintetüket, nagyon meglepődtek, hogy ilyen liberális helyre kerültek, és egészen földerült az ábrázatuk. A kemény munkától kevésbé, mint inkább a földi örömeik említésétől.

Ezután Krisztus részletesen elmagyarázta nekik, hogy még az angyaloknál is sokoldalúbb lények lesznek, hiszen nekik például megmarad a nemük, mi több, még nemi életet is élhetnek azzal a választottjukkal, akit igazán szeretnek és aki mellett hűségesen kitartanak – no, nem addig, amíg „ásó, kapa el nem választja őket”, hanem örökkön-örökké.

Aztán az Úr rátért a kemény munka és az örömeik közötti összefüggésre. Mindenekelőtt tájékoztatta őket a nukleáris télről, annak következményeiről, s hogy csak körülbelül húsz év múlva népesíthetik be újra a mennyei virágoskerthez hasonlatos Földet. A mennylakók számára ekkor derült rá fény, hogy nem a kockába – mint valami monumentális plázába – bezárva kell tengetniük boldog napjaikat, hanem majdnem ugyanúgy élhetnek a földön, mint azelőtt. Viszont ha enni, inni akarnak, akár alkoholos italokat is, nekik kell megtermelniük a szőlőt, kapálni, kacsolni, szüretelni, borászkodni, tenyészteniük a marhát, ha egy jó sültre vágnak, elvetni és learatni a gabonát, ha ropogós cipót akarnak enni.

Az Úr elmagyarázta nekik, hogy a munka olyannyira hozzátartozik az emberi természethez, hogy anélkül értelmetlenné válik még az örök élet is. Hiába nem hálnak meg, bizonyos idő elteltével még a földön is elunná magukat, ha nem dolgoznának a maguk örömeire és azért, hogy élvezhessék, ami szem-szájnak ingere. A szónok azt is hozzátette, hogy nem érheti őket betegség sem, tehát például nem fázhatnak meg, de valószínűleg jobban érzik majd magukat, ha gondozott házakban laknak, amit persze nem készen kapnak, hanem öneik maguknak kell megépíteniük és berendezniük. Lesz tehát itt is tétje az életüknek, persze nem olyan mértékben, mint a régi világban volt. Ha itt egy tornádó a házat elviszi a fejük fölül, vagy ha őket magukat kapja föl és pár száz méterrel odébb dobja le a földre, nem történik tragédia: nem hálnak meg, és elkezdhetnek új házat építeni, vagy átköltözhetnek máshová a földön. Ország-határok nem lesznek, és nyelvi akadályok sem, mert a Szentlélek jóvoltából ha mindenki a saját nyelvén szól is a másikhoz, egy eredetileg más nyelvet beszélő emberhez, az érteni fogja, és a saját anyanyelvén felel, úgy, hogy tökéletesen érteni fogják egymást.

Más élvezeteket is felsorolt még az Úr, például a gépkocsikkal való utazást. Azt mondta, ehhez is az kell, hogy a földön élő mennylakók megtervezzék, megépítsék ezeket a járműveket, a tudás most is megvan a fejekben – tette hozzá Krisztus –, vagy ha valamit nem tudnak, a Mennyei kocka könyvtárában minden ismeret megtalálható és hozzáférhető. Mosolyra húzva száját, felszólította még őket, hogy örökre felejtsek el a robbanómotorokat, a fenntarthatatlan fejlődés jelképeit, vízüzemű járművekben gondolkodjanak, amelyeknek a tervei egyébként már a végítélet előtt évtizedekkel korábban megvoltak, csak az erőszakos és profitéhes olajlobbi nem engedte a gyártásukat. „Ezek most már nem fogják többé szennyezni a környezetet” – zárta le a témát.

– Lesznek, illetve vannak is már köztetek olyan emberek, akikben, miként a földi életükben, úgy a túlvilágon is, olthatatlan tudásszomj lakozik. Őneik igazi eldorádó lesz az új mennyország, hiszen minden tudást, amit csak akarnak, magukba szívhatnak anélkül, hogy napi gondokkal kellene küzdeniük, ami régen kiváltképpen jellemző volt a tudós emberek többségére. Az emberi faj a legtöbb korban megvetette a tudást, lenézte a tudományok és művészetek művelőit, és szinte éhbéren voltak kénytelenek tengetni életüket az emberiségnek ezek a kiválóságai. Mostantól ennek az igazságtalanságnak is vége.

A büszke természetű Tamás a csuhájában kissé összehúzta magát, nehogy a körülötte állók figyelme reá terelődjön, de olybá tűnt, hogy a hallgatóság a papokra nem tartotta érvényesnek ezeket a megállapításokat – vagy lehet, hogy csak arról volt szó, hogy egész egyszerűen nem ismerték fel az Angyali Doktort? Ugyan honnan is ismerték volna? Egy csuhást láttak benne, senki mását.

Végezetül az Úr ekképpen zárta a beszédét: – Talán furcsálljátok, hogy nem erkölcsi példabeszédet hallottatok tőlem. A jóknak nem kell az erkölcsről prédikálni. Csak jövőendő életetek keretét vázoltam, és kénytelen voltam használni a modern kor kifejezéseit is, hiszen ebből értetek. Kénytelen voltam használni – most utoljára – az anyagi világ szavait, hogy ne kelljen használni őket soha többé ebben a szellemi világban... Ha majd a vadvirágos réteken sétálgattok a langy tavaszi szellőben, mint én tettem Galileában, és megcsodáljátok a pompázatos liliumokat, s közben eszetekbe sem jut, hogy egykoron napi gondokkal

küszködtetek, és hogy a halálfélelem mindig ott motoszkált lelketek mélyén, nos, akkor néha eltűnődtek magatokban, hogy „Igen, eljött az Úr, ez itt a menyneknek országa.”

Jézus ekkor mindkét karját felemelte, széttárta, s mintegy újtukra bocsátotta a mennylakókat, hogy menjenek Isten hírével.

Tamás figyelmét nem kerülte el, hogy a beszéd vége diszkréten érzelmesre lett hangolva, mintegy boldog befejezésképpen a nagy boldogság közepette.

Egy földi tömegrendezvényen, például tűzijáték után ilyenkor szokott kezdődni a legkellemetlenebb rész, az, amikor el kell hagyni a helyszínt. A Jézus-beszéd után nem volt ilyen probléma, pedig sok milliárd ember hallgatta végig türelmesen, bekiabálások nélkül az Úr szózatát. Félkontinensnyi tér volt itt, volt tehát bőven hely mindenkinek, ráadásul még csak nem is tolongtak az emberek, fél-egy méternyi tér volt a hallgatóság tagjai között. Volt, aki gondolatban azonnal máshol termett, vagy szárnyra kapott, és a levegőt hasítva távozott a helyszínről.

Nem volt tehát nehéz Tamásnak szép kényelmesen odaballagnia Jézus Krisztushoz, aki nem állt tőle távolabb tíz méternél.

Jézus észrevette a közeledtét, és egyáltalán nem szemrehányó hangon így szólt hozzá: – Üdvöz légy, Tamás! Mi járatban? Magára hagyta szegény sárkányodat? – és elmosolyodott.

– Én nem akartam, Uram, csak amikor a nyálát vittem a kijelölt helyre, egy angyallal találkoztam, aki szólt, hogy jöjjenek, mindenképpen meg kell hallgatnom a beszédedet. De sietek vissza, mert már egészen megkedveltem szegény rusnya párát, és nem szeretném, ha magában búslakodna...

– Na és mi a véleményed a beszédemről? – kérdezte őszinte érdeklődéssel Jézus, mintha nem is a világ Ura, hanem egyszerű mennylakó lenne.

– Megváltóm, nagyon sok minden kavarog a fejemben a beszédeddel és magával az utolsó ítélettel kapcsolatban...

– Esetleg valami kifogásolnivalót találtál abban, amit elmondtam? – Jézus ezt sem fensőbbeségesen kérdezte, hanem mintha Tamás egyenrangú szent-társa volna.

– Ó, nem, Uram, semmi ilyesmi nem volt benne, inkább úgy értettem, hogy sok még a megválaszolatlan és megoldatlan kérdés, hogy miként folyik majd az élet a földön, miután visszatértek rá az emberek, no meg az állatok. Van néhány olyan visszásság – vagy inkább tökéletlenség – ebben a végítéletben, amit mindenképpen célszerű lenne kiküszöbölni.

– Persze – hagyta helyben Krisztus –, így van, én ugyanígy látom a helyzetet, éppen ezért úgy határoztam, hogy tartsunk tanácskozást mi négyen, a szokásos társaság: Te, Szent Ferenc, Szent László meg én. Majd ha letelik a penitenciád, összehívom az ülést.

– Jól van, Uram, akkor engedelmeddel én most visszatérnék feladatomhoz, a sárkányom ápolásához.

– Menj, Angyali Doktor, hamarosan találkozunk!

Aquinói Szent Tamás röpiült vissza az irdatlan téren át a kocka másik sarkában levő állatához, már előre örült, hogy újra találkozik vele és folytathatja a gondozását. Szinte hiányzott már neki a jószág társasága. Visszarévedt földi

életére, és rájött, hogy már akkor is nagyon magányos volt. Nem volt se kutyája, se macskája, csak a tanítványai. Egyszer a testvérei elrabolták, és két évig házi őrizetben tartották a szülői várban, sőt összezárták egy fiatal nővel, bizonyos Maria de Sanctisszal, akinek el kellett volna csábítania, de hát ilyen névvel nehezen ment, hisz *nomen est omen*, mosolyodott el a levegőt hasítva a szent, meg aztán ő igazán megadta a módját, elég határozottan, szavak nélkül mondott véleményt a tervről: amikor már nagyon elunta Maria bájolgásait, illetve amikor már majdnem megadta a magát a női bájoknak, kikapott egy égő fahasábot a kandallóból, és azzal űzte el szegény némbert. Ezután meglátogatta két angyal, akik a tisztaság övét adták neki, s ettől fogva soha nem vágyakozott egyetlen nő után sem. Pedig ifjabb korábban, még jóval ez előtt az eset előtt egy jó barátja, egy másik lombard nemesifjú, Francesco, akinek már volt egy zabigyereke valami szolgálóleánytól, halálosan komolyan azt mondta neki: „Tommaso, tudom, hogy tudós és szent életre készülsz, de fogadd meg a tanácsomat, akárhogy is, de csinálj egy gyereket, mert el sem tudod képzelni, mennyi lelki energiát ad neked – még a gondolataid is könnyebben fognak áradni a tollad hegyére kivételes koponyádból, sőt, még Istenre is könnyebben rátalálsz, ha ez a földi erő árasztja lelkedbe a szeretet energiáját. Tudom, hogy szerzetes lesz, nem lesz soha feleséged, de egy zabigyerek belefér, hidd el, töredelmesen meggyónod, és kész. Isten nem fog a Pokolra küldeni érte.” Tamás méltatlankodva visszautasította a baráti tanácsot, még benne volt az ifjonti szűzi hév, aztán, évtizedek múlva még azelőtt meghalt, hogy a probléma újra felmerült volna benne, érettebb fejjel. Az Úr ugyanis korábban magához szólította, semhogy az öregedés stációjának válogatott kínjait magányosan kelljen végigszenvednie.

No de már ott is termelt a sárkányánál, és majdnem sóbálványá dermedt a döbbenettől, amikor az állat a szája mozgatása nélkül emígyen szólott hozzá: – Örvendek, hogy visszatértél, Angyali Doktor. Hogyhogy ilyen sokáig elmaradtál? Kezdtem már nagyon társtalannak érezni magam...

– Te tudsz beszélni, sárkány testvér? – hüledezett Tamás, és még arról is megfeledkezett, hogy megnézzé, mennyi nyálat folytatott a jószág a távozása óta.

– Mégpedig hasból, Tamás testvér. A szájüregem alkalmatlan a beszédhangok képzésére, csak artikulálatlan üvöltésre tudom használni.

– Na de mégis hogyan? Korábban csak a fejed ingatásával nyilvánítottad ki, hogy értetted-e, amit mondtunk neked.

– Ha az emberek és az állatok a mennyben megváltozott lények, én is lehetek megváltozott sárkány.

– Az már igaz, testvér... és ahogy látom, azóta is változtál, hogy elmentem tőled, mert egy csepp nem sok, annyi nyálat sem folytál szét magad előtt.

– Persze, hiszen a penitenciád része volt, hogy cipeld rendületlenül a nyálammal teli vedret, és te jól megálltad a helyed. Nemcsak az arisztotelészi filozófiához értesz, hanem a sárkánynyálas veder cipeléséhez is. Ez nagy dolog ám egy Angyali Doktortól.

– Te most viccelsz velem, sárkány, vagy komolyan beszélsz? És honnan tudsz te ennyit rólam, és egyáltalán...?

– Megváltozott lény vagyok, ez a lényeg, ha másnak szabad, én miért ne lehetnék más, mint a mesében? Ráadásul egyedi darab vagyok itt a mennyben, ennél fogva különlegesebb, mint azok, akikből sok van.

– De a léted többszörösen bizonytalan, tudod-e? Hiszen a mesék, amikben a magadfajták szerepelnek, kitalált történetek, nem a valóság leképezései, tehát nem a mimézis, vagyis a tükrözés elvét követik.

– A fontos az, hogy visszajöttél, és újra együtt vagyunk – hasbeszélte a tohonya állat. – A mesékben ugyan nagyon sokáig magányra voltam ítélve, egy barlangban kellett meghúznom magam az engem létrehozó író szerint, sanyarú sorsom volt tehát, denevérekkel, patkányokkal és nemes penésszel voltam kénytelen táplálkozni. A lovagok miatt kellett elbújni oda, hogy meg ne találjanak, és le ne nyisszantsák a fejemet. Mert az ember alapvetően gonosz, mindig üldözi a másságot, és én nagyon más voltam, mint a többi állat... Mármint a többi, valóságos állat.

– Látom, hatalmas a tudásod... Úgy értem, ahhoz képest, hogy sárkány vagy – mondta gyöngye hangon Tamás. Azért volt gyöngye a hangja, mert még mindig nem tért magához a meglepetéstől. – De szeretnék egy kicsit próbára tenni, ha nincs ellenedre. Tudnál mondani legalább néhányat az Isten létét bizonyító érveim közül?

– Nekem van egy saját érvem, de szívesen meghallgatnám előbb a tiedet.

– Na jó, akkor most tartunk egy kis teológiaórárt. Nos, öt istenbizonyítékot tanítottam annak idején, amikor még a földön munkálkodtam, úgy hétszázötven esztendeje. Az első bizonyíték: a világban tapasztalható mozgásból következtetek a világ mozdulatlan mozgatójára. Az, ami mozog, változik, mástól kapja hozzá az indítást, mert ami változik, szenvedőlegesen, s ami a változást létesíti, cselekvő; de egy dolog nem lehet ugyanazon szempont szerint egyszerre mindkettő. Azonban a változást, mozgást előidéző mozgató okok sora nem lehet végtelen számú. Ha nincs első mozgató, a többi mozgató okok sem működhetnek, mert minden mozgató, amely nem első, csak abban az esetben működhet, ha valami működésbe hozza. Eljutunk tehát egy mozdulatlan első mozgatóhoz, amelyet mindenki Istennek ismer...

– Nem egészen tartom logikusnak, Tamás testvér, amit mondasz. Én most változtam itt a mennyben, mégsem érzem magam szenvedőlegesen! Nagyon is jól érzem magam itten. A másik pedig, hogy én nem tudtam az első mozgató létéről, most hallok róla először, tehát én, aki szintén beletartozom a „mindenki”-be, nem ismerhettem őt Istennek...

– Jaj, sárkány testvér – méltatlankodott Tamás –, ezek filozófiai fogalmak, és feltételeznek némi előzetes tudást. Azt el tudom képzelni, hogy a barlangod mélyén, ahol rengeteg ideig kuksoltál, és nem láthattad a csillagok mozgását, nem éppen a mozgás és Isten összefüggéseiről elmélkedtél...

– Még éjjel sem merészkedtem ki a penészes vacokból. Nehogy odakint a sötétben, az üreg bejáratánál egy gyalázatos lovag várjon rám, magasba emelt pallossal.

– Jó, akkor most következik a második érv. Imigyen hangzik: A létesítő okok működésükben szükségképp egymástól függenek. Egy létesítő ok sem működhet önmagától, mert akkor léteiben önmagát megelőzné, ami lehetetlen. A létesítő okok száma sem lehet végtelen, mert első ok hiányában, a többi sem működhetne...

– Ebben a bizonyításban majdnem ugyanazt mondasz, mint az elsőben, hehe! – villogtatta elmeélet és hatalmas sárga fogait a sárkány.

– Na, ez nagyon okos megfigyelés, testvér. Ez az első érvtől abban különbözik, hogy nem a változás, hanem a dolgok létének okát keresi... Jut eszembe, nem szeretnéd, hogy közben csutakoljalak egy kicsit? Vagy fényesítsem a púpjaidat? Melyiket szeretnéd inkább? Úgy is tudok koncentrálni, ha közben csinósítgatlak.

– Inkább ne, Tamás testvér. Lehet, hogy neked menne a magyarázat úgy is, hiszen te már rutinból tanítasz, nekem viszont nagyon kell összpontosítanom a figyelmemet arra, amit magyarázol.

– Rendben, sárkány testvér. Nos, akkor íme a harmadik istenbizonyítékom: Az esetleges dolgok közömbösek a léttel és a nemléttel szemben. Valamikor nem léteztek, s ha nem volna kívülük szükségképpen létező lény, nem jöhettek volna létre, mert a semmiből semmi sem jöhet létre.

– Hát ez eléggé nyakatekert bizonyíték, már ne is haragudj, amit értettem belőle, az az utolsó félmondat... – fűzte hozzá a magáét a sárkány. – Meg aztán a dolgok nem érző, gondolkodó lények, tehát nem lehetnek közömbösek sem...

– Nem ismered a filozófiai szakkifejezéseket, sárkány testvér, el kellene sajátítanod legalább az alapfogalmakat.

– Lehet róla szó, végül is még csak a penitenciád első napjánál tartunk.

– Igen, van még kilenc teljes napunk, márpedig a kilenc egyike a szent számoknak, így Isten áldása lesz rajtunk – jegyezte meg az Angyali Doktor.

– Már most is Isten áldása van rajtunk, hiszen a mennyországban vagyunk...

Tamás nem szólt rá semmit, de magában megállapította, hogy egészen éles eszű jószág ez a sárkány.

– Na, lépünk tovább, testvérem. Lássuk a negyedik bizonyítékot. Ez úgy hangzik, hogy a természeti dolgok különböző fokban részeseznek a létben, az igazságban, a jószágban. Azonban a létlétezőség különböző fokai csak úgy állapíthatók meg, ha van egy legtökéletesebb lény, mely minden tökéletesség mértéke, s az illető tökéletességet legfőbb fokban bírván, minden az illető nemhez tartozó tökéletesség oka.

Némi gondolkodás után a sárkány így szólt, szokás szerint hasból: – Ez megint elég rabulisztikus bizonyíték. Az, hogy van egy emberi vagy sárkányagyggyal elképzelt tökéletes létező, még nem jelenti azt, hogy az feltétlenül Isten. Hiszen ott vannak a platóni ideák, azok sem istenek, pedig azok is a tökéletesség mértékei.

Tamás erre nem számított. Mintha gyomorszájon vágta volna. Nem hitte volna, hogy a sárkány ilyen remek érvet hoz fel a bizonyítékával szemben. Úgy érezte, most az egyszer kifejezetten védekezésre szorul. – Abban igazad van, hogy hatott rám Platón ideatana is, sok más mester elmélete mellett. De mondd csak, honnan tudsz te egyáltalán a platóni ideatanról?

– A barlangomban megvolt sárkánynyelvre lefordítva Platón összes dialógusa. Három vaskos kötetben, amelyek nem voltak éppen jó állapotban a nedvesség és a penész miatt. Ezért napos időben sokszor kivittem őket a barlang szájának közelébe, hogy érje őket egy kis friss levegő és napfény. Májustól szeptemberig késő délelőtt és kora délután besütött a nap.

– És hogyan került a görög mester életműve a barlangodba?

– Honnan tudjam? Annyi bizonyos, hogy amikor a tizenharmadik században bemenekültem oda, akkor már ott volt. Szép, veretes sárkánynyelvre fordították.

– Ugyan ki fordíthatta le? – hüledezett az Angyali Doktor. – És nagyon kíváncsi volnék, milyen az a sárkány nyelv. Kíváncsi lennék a hangzására. Bár egymást természetesen úgy is értjük itt a mennyben, ha nem tudunk a másik nyelvén. De ha akarjuk, tudjuk hallani az eredeti nyelvet is. Márpedig én nagyon akarom.

– Hát jó, megpróbálok beszélni egy kicsit sárkányul. – A sárkány ekkor rémes hangokat hallatott, pláne hogy hasbeszélő volt. A gyomorkorgás és a legkülönfélébb ijesztő gyomor- és bélhangok kavalkádját adta elő, ráadásul mindenféle vadállati nyögések és bőgések is kísérték a bemutatót. A végén pedig egy szép adag lángcsóvát fújt maga elé, de nagyon óvatosan, nehogy telibe találja vele az Angyali Doktort.

– Köszönöm, testvér, most már csak arra lennék kíváncsi, hogy milyen írásjelekkel írták tele a könyvek lapjait.

– Hát ezt nehéz megmutatnom, mert üvegen állunk, nem pedig homokon. Homokba írva sokkal könnyebben tudnám teljesíteni a kérésedet.

– Na, ilyen apróság nem lehet akadály! – S azzal az aquinói tapsolt egyet, és máris ott termett előtte egy alacsonyabb rangú angyal. – Angyalom, kérlek szépen, hozzál ide ez elé a nagy állat elé jó sok homokot, azt terítsd szét egyenletesen a földön, és hozz egy hosszú partvisnyélfélét is. Köszönöm, indulhatsz!

Az angyal biccentett, majd elröppent, s mire meghozta a kért dolgokat, a sárkánynak volt annyi ideje, hogy megkérdezze a nagy skolasztikust, minek a partvisnyél.

– Azért kértem erre a hírvívót, hogy legyen módod lerajzolni a betűket. Ha a szádba veszed a partvisnyelet, tudsz a homokba rajzolni vele.

– Doktorom, ki mondta, hogy betűkkel írjuk a sárkánynyelvet?

Közben megérkezett az angyal, egyenletesen szétterítette a homokot, és az aquinói utasítására ügyesen behelyezte az állat szájába a nyelet, a félelmes fogak közé.

Az Angyali Doktor közben közölte a sárkánnyal, tudja ő jól, hogy nemcsak betűkkel lehet írni, hanem sokféle egyéb jelekkel is. Példaként említette az egyiptomi hieroglifákat és az akkád ékírást. – A kínaiak pedig ideogramákat használnak – tette még hozzá.

– Tudom – mondta a sárkány a legnagyobb természetességgel.

– Na és honnan tudod? – csodálkozott ismét Tamás.

– Nem tudom... Valaki elültette a fejembe ezt a tudást. Ha egyszer én is megváltozott sárkány vagyok a feltámadásom után, semmi sem lehetetlen, igaz?

– Igaz... – hagyta rá rezignáltan a skolasztikus egyháztanító. Arra azonban nem számított, amit a sárkány a homokban a partvisnyéllel produkált. Látszott, az állat szinte megfeszül az igyekezettől, hogy olvasható legyen az írása. Fizikailag sem volt éppen könnyű a dolga, miként a szájjal festő mozgásszerűteknek sem könnyű, amikor megalkotnak egy szép tájképet vagy csendéletet. Ráadásul, mint kiderült, a sárkányírás meglehetősen bonyolult és igencsak látványos geometriai ábrák és betűkhöz hasonlatos jelek változatos és bámulatos rendszere. Nem hasonlított semmiféle írásra, amit Tamás addig látott, illetve amiről tudomása volt.

– Nagyon érdekes, sárkány testvér, hogy az írásotok egészen különleges jelrendszernek látszik, a beszédek viszont – már megbocsáss! – förtelmes.

– Erre eddig nem is gondoltam – mondta a sárkány. – De azt te is tudod, hogy vannak szebbnek és csúnyábbnak mondott nyelvek, viszont ez az esztéti-

kai különbség a kifejezett gondolatok és érzések milyenségét egy csöppet sem befolyásolja.

– Hát hogyan, testvérem, szent igaz, amit mondasz! Te sokkal többet tudsz, mint amennyit kinézne belőled az ember. Azt hiszem, ez lehetne a hatodik istenbizonyíték: a csak a mesében létező sárkány képes Jézus második eljövetelekor feltámadni, és olyan okos, hogy néha még egy Aquinói Tamásnak is elakad a szava, amikor beszélget vele. Kell-e ennél ékeesebb bizonyíték Isten létére és mindenhatóságára?!

– Költői kérdésed magáért beszél – mondta erre a sárkány –, de jut eszembe, szeretném meghallgatni az ötödik istenbizonyítékodat is.

– Ja, igen, arról majdnem megfeledkeztünk! Nos, így hangzik: A természet értelem nélküli lényei célszerű működést mutatnak. Az értelem nélküli lények önmaguktól nem működhetnek célszerűen, tehát egy gondolkodó lény irányítja tevékenységüket, hasonlóan a nyílhoz, amelynek irányát a nyilazó szabja meg.

Némi szünet után a sárkány így szólt: – Ennyi? Hát, azt kell hogy mondjam, a hatodik érv, amelyet a valóság hatására találtál ki itt helyben, meggyőzőbben hangzik. Az ötödik érved azért áll szerintem ingatag lábakon, mert gondolkodó lényről beszélsz, márpedig az ember is az, sőt még a példádát is a nyilazóról vetted. Ilyen alapon minden gondolkodó ember lehetne akár isten is.

Az Angyali Doktor egy darabig ismét hallgatásba burkolózott, érezte, hogy a sárkány megint nagy igazságot mondott. Ebből nehéz lesz jól kijönnie. De azért megpróbálta.

– Az istenbizonyítékokat nem külön-külön, hanem együtt kell nézni. Úgy inkább erősítik egymást. – Aztán igyekezett másra terelni a szót, illetve visszatérni egy korábbi mederbe. – Mit írtál le a homokba, és mit mondtál sárkányul? – Amikor a jószág az imént végzett a sárkányírással, főbiccentéssel jelezte, hogy Tamás vegye ki a szájából a partvisnyelet. Most a skolasztikus az íróeszközre támaszkodva várta a választ.

– Egy Platón-idézetet: „Aki gondolatait a valóban létezőkre irányítja, annak nincs ideje arra, hogy állandóan lefelé nézzen az emberek ügyes-bajos dolgaira, s a velük való tülekedésben irigységgel és rosszindulattal teljék el...”

– Gyönyörű idézet, sárkány testvér, de az Úr második eljövételével érvényét veszítette, hiszen ezentúl csakis a valóban létező dolgokra, illetve személyekre, főleg Istenre fordítjuk a figyelmünket, és a boldog embereknek nem lesznek többé ügyes-bajos dolgok. És tülekedés sem lesz, sem irigység, sem rosszindulat... – merengett az idézeten Tamás.

– Szeretnék megtanulni görögül, Tamás testvér. Megtanítasz?

– Minek szeretnéd, barátom? Tudod, hogy itt, a mennyben nincs szükség többé tolmácsra ember és ember között...

– Igen – hagyta helyben a választ a tohonya állat, majd pontosított –, s ember és sárkány között sincs. De mi van, ha újra és ezúttal eredetiben szeretném olvasni Platón könyveit? Nem hiszem, hogy itt is volnának példányok a dialógusokból sárkánynyelven.

Tamás megvakarta tonzúráns fejét. – Na, látod, ezt nem tudom... Utána kell néznem... De Istennél semmi sem lehetetlen. Majd megnézem a könyvtárban.

– Na persze, ha nem tudtok valamit, rögtön Istennel hozakodtok elő... Mi az a könyvtár?

– Hogyhogy mi?! Hát az a hely, ahol rengeteg szerző rengeteg könyve van együtt. Én is sok könyvet írtam. Száz meg száz, ezer meg ezer szerző könyve van összegyűjtve egy helyen, ez a könyvtár.

– Ó, hát honnan tudhattam volna? Nekem eddig ezt nem mondta senki. Én csak anyámat ismertem, ő nem beszélt nekem könyvtárról. A Platón-köteteket jóval a halála után találtam a barlang mélyén, ahova bemenekültem.

– Mért, mi történt vele? – érdeklődött Tamás.

– Egy évvel a születésem után kóbor lovagok támadtak meg bennünket, anyámnak hatan is nekiestek, és hiába okádott tüzet rájuk és csapkodott a farkával, a hat talpig páncélba öltözött lovag levágta a fejét. Én nem érdekelttem őket, és gyorsan elmenekültem a vérengzés helyszínéről, egy távolabbi nagy szikla mögött húztam meg magam, onnan néztem végig szülőm lemészárlását.

– De miért nem segítettél édesanyádnak? – méltatlankodott az Angyali Doktor. – Lehet, hogy ketten elbántatok volna velük.

– Nagyon kicsi voltam még, alig egyéves. Ja, bocsánat, pontosítok: egy sárkányéves.

– Miért, mi a különbség?

– Hát csak annyi, hogy egy sárkányév huszonöt emberévnek felel meg – válaszolta készségesen a sárkány.

– Testvérem, már ne is haragudj – méltatlankodott a nagy skolasztikus –, de huszonöt évesen már erőtlő duzzadó ifjú jószág lehettél, akinek kutya kötelessége lett volna édesanyja segítségére sietni!

– Á, dehogy, Tamás testvér! A sárkányok rendkívül lassan növekszenek, egy sárkányévesen majdnem olyan picik és gyöngék még, mint az ember gyereke egyéves korában. Elmenekülni is azért tudtam csak, mert picike voltam, körülbelül akkora, mint egy jól kifejtett vaddisznó, de magas volt a fű, és a lovagok nem vették észre, merre menekülök. Fújta a szél, a fű mindenfelé hullámozott, nem látták, merrefelé szedem a lábam.

– Na és hogyan volt tovább? – kíváncsiskodott Tamás.

– Amikor a lovagok kivégezték anyámat, és már csurom vér volt a csillogó páncéljuk, elmentek a helyszínről a távoli város irányába. Kérdezhetnéd most, hogy miért nem temettem el anyámat, miért nem adtam meg neki a végtisztességet. Hát, mert egy sárkányévesen éppoly keveset tudtam a világról, mint az ember gyereke egyévesen. Nem tudtam, hogy a holtakat el kell temetni. És persze attól is rettegtem, hogy hátha visszatérnek a lovagok, miközben én visszamerészkedem anyámhoz, és akkor velem is végeznek. Egyébként máig sem értem, hogyan maradhattam egyáltalán életben, és hogyan találtam meg a barlangot, ami egészen a feltámadásomig menedékkül szolgált. Utána soha többet nem láttam egyetlen fajtársamat sem...

– Várj csak, valamit nem egészen értek. Ha soha többé nem láttál sárkányt, és olyan keveset tudtál még édesanyád elvesztésekor, mint az emberek gyereke, hogyan tanultál meg olvasni? És beszélni?

– Nem értem a kérdésedet.

– Mit nem értesz? – értetlenkedett Tamás. – Az ember gyereke úgy tanul meg beszélni, hogy megtaníjták a szülei, írni és olvasni pedig többnyire iskolában tanul a tanároktól.

– Ja, persze, ez benne van a Platónban is... Mi viszont nem így. Már a születésünkkor, magától alakul ki bennünk a beszédképesség, csak éppen nem tudunk sokat mondani, mert kis buták vagyunk még, mint az ember gyereke. Amit később anyámmal beszélgettem, az már csak a beszédkészségem alkalmazása volt. Az olvasással is hasonló a helyzet, de az alatt az egy sárkányév alatt, amit anyámmal töltöttem, egyetlen könyv sem akadt a kezembe. De ha lett volna könyvem, akkor sem azzal foglalkoztam volna, hiszen anyám arra fordította az együtt töltött időnköt, hogy nevelgessen. Az ember gyerekeit sem íratják be egyéves korában az iskolába.

– Hm, ilyet még nem hallottam... lehet, hogy ti kivételesebb lények vagytok az embernél, és a Szentlélek már a születésetekkor eláraszt benneteket a kegyelmével, hogy tanulás nélkül tudjatok írni és olvasni. Pedig a bibliában egy szó sem esik a mesebeli sárkányokról.

– Ki az a Szentlélek? És mi a biblia?

– A Szentlélek a Szentháromság harmadik tagja. Az Atya, a Fiú és a Szentlélek alkotják a Szentháromságot.

– Ki az Atya és a Fiú?

– Az Atya az Isten, a Fiú pedig Jézus Krisztus, a fia, a Megváltó, aki most eljött a világba másodszor is, hogy igazságot tegyen. Ővele találkozottál a nap elején. Vakító fehér ruhában volt. Neki köszönheted, hogy feltámadtál, és hogy mi itt és most beszélgethetünk egymással. Az Atya, a Fiú és a Szentlélek elválaszthatatlanok egymástól.

– De jó nekik! – merengett érzelgősen a sárkány, és hatalmas könnycsepp gördült le hullószeméből. – Engem bezzeg zsenge kissárkány koromban erőszakosan megfosztottak anyámtól. Nem is vagyok én olyan kivételes...

– Dehogynem, sárkány testvér! – vigasztalta mosolyogva és szeretettel az aquinói szent. – Eddig még senki nem tudott értelmes párbeszédet folytatni állatokkal, mert az állatok nem tudnak beszélni. Rajtad kívül. Olyan meg aztán végképp nem hallott még senki, hogy egy állat Platónt olvas. Én ugyan Arisztotelészt jobban szeretem, teológiai rendszeremet nagyrészt az ő logikájára alapoztam. Arisztotelész egyébként Platón tanítványa volt.

– Én meg hadd legyek a te tanítványod! – kérlelte nagy hévvel a sárkány, olyan nagy hévvel, hogy még egy kis lángcsóva is kijött a száján, de gyorsan félrehúzta a fejét, hogy meg ne perzselje az Angyali Doktort. – És újra kérek, taníts meg görögül! Szeretném eredetiben olvasni Platónt.

– Kedves testvérem, a görög nyelv rendkívül nehéz. Nem tudod, mire vállalkozol. De ha már mindenképpen meg akarsz tanulni görögül, célszerű volna először latinul megtanulnod, mert a latin nyelv szakkifejezéseit alkalmazzák a görög tanításakor is. Arról nem is beszélve, hogy ha latinul megtanulsz, akkor engem is olvashatnál, mert én ezen a nyelven írtam... Szóval, a görög megtanulása nagy erőfeszítést igényel és rengeteg ideig tart.

– Kedves Tamás testvér, időnk van temérdek, ugye? Az örökkévalóság elég hosszú idő, nem?

– Hát, ez bizony igaz...

– Akkor vágjunk bele. Jöhet a latin is. Én is kezdek nagyon megkedvelni, szeretnék neked örömet okozni azzal, hogy olvasom majd a te munkáidat is.

De írsz te olyan élvezetesen, mint ahogy a görög mester? Ezek az istenérvek, amiket az előbb elmondtál, elég nyakatekerten voltak megfogalmazva.

– Én teológus vagyok, sárkány testvér, és bennem nem volt olyan szépírói tehetség, mint Platónban. Ő kivételesen nagy filozófus, akiről azt tartják, hogy minden más filozófia, amit utána írtak, csak lábjegyzet az ő munkásságához – magyarázta Tamás, és igazán nagy keresztényi alázatra volt szüksége, hogy a kereszténység előtt élt Platónt ennyire dicsérje. De hát, végül is erről is szólt a penitenciája: hogy tanuljon alázatot. Pedig szívesebben toltta volna előtérbe önmagát.

– Mi az a lábjegyzet? – érdeklődött a sárkány.

– Kisebb magyarázat az oldal alján, amely a könyv egyes részeit jobban érthetővé teszi.

– Értem... – tűnődött el a sárkány. – Na és mi az a biblia? Erre még nem válaszoltál.

– No, ha válaszolok, akkor azzal meg is kezdhethetjük görög nyelvi tanulmányainkat. A *biblion* görög szó, és könyvet jelent, többes száma a *biblia*, vagyis „könyvek”... A semlegesnemű főnevek többes számú alany- és tárgyesete a görögben és a latinban is egyaránt a-ra végződik.

– De ezek a könyvek nem Platón munkái? – vágott a szavába a mesebeli jószág.

– Sárkány testvér, az, hogy a barlangodban valami csoda folytán ott voltak Platón párbeszédei három kötetben, nem jelenti azt, hogy ne létezne más könyv a világon. A Bibliának nevezett könyvek, amelyek egy kötetben szoktak összegyűjtve megjelenni, a mi vallásunk szent könyvei. Például az, hogy bekövetkezik ez a végítélet, és hogy mindenki feltámad, mind a Biblia utolsó könyvében, *János jelenéseiben* van megírva.

– És erről a könyvről mondta az Úr Jézus, hogy „János írása szép, de megbízhatatlan. A ráció látszatát is nélkülözi. Ha az alapján próbáltuk volna megvalósítani az utolsó ítéletet, nemcsak én, de Atyám is vért izzadt volna.”

– Ettől függetlenül sok minden megvalósult belőle, és ez a lényeg – felelt higgadtan Tamás. – Azt, ami egy ember művében logikátlan, az Atya és a Fiú képes kijavítani. Jelenleg is ezen munkálkodnak...

– De a Platónban, vagyis inkább Szókratész kérdéseiben és érveléseiben miért nincsenek logikátlanságok? Miért nem az lett a szent könyvek?

Hú, de nehéz eset ez a sárkány!, gondolta Aquinói Tamás. Úgy vág az esze, mint a beretva. – Mert mi egy Istenben hiszünk! – Ezt már majdnem kétségbeesetten kiáltotta.

– De az előbb mondtad, hogy hárman vannak, akik elválaszthatatlanok...

– Sárkány testvér – nyugodott meg újra a szent –, kérlek, maradjunk anynyiban, hogy ezt most nem magyarázom el neked, hanem majd ha megtanultál latinul és görögül, és görög eredetiben olvastad a Bibliát, és latinul az én munkáimat, akkor visszatérünk a dologra. – Aztán kisvártatva hozzátette: – Egyébként előzetesen annyit azért hadd ismerjek el, hogy van némi igazság abban, amit mondasz. Ugyanis a Platónodban szereplő Szókratész mester és a mi Urunk, Jézus Krisztus között nagyon sok a hasonlóság. – A sárkány ekkor kíváncsian hegyezni kezdte apró füleit. – Először is azért, mert ő is, tehát Platón mestere is csak és kizárólag a jót tanította az embereknek, a jóra, a jó

erkölcsre, az igazságra, a boldog életre nevelte őket, akárcsak a mi Jézus Urunk. És a gonosz kortársainak ez nem tetszett. El akarták őt pusztítani. És földi életük végén mind a ketten megtehették volna, hogy elkerüljék a halált, de ők nem akarták. Szókratész a törvények megsúfolásának tekintette volna a menekülést, megsúfolását annak, amiért egész életében küzdött, ezért itta ki a bürökpharát. Neki is volt istene, csak nem a mi vallásunk szerinti, hanem afféle belső iránytű, igazodási pont, amely csalhatatlanul megsúgta neki, mit kell mondania és mit kell tennie. És Jézus Urunk is a nagy jóságáért halt meg, azért, mert felebarátait, az embereket a jóra és az igazságra tanította. És megtehette volna, hogy elmenekül a halál elől, de maradt, viszont nagy félelmében kérlelte Atyját, hogy „ha lehet, múljék el tőle ez a keserű pohár”, aztán hagyta magát elfogatni egy áruló által. Nem menekült el a feladata elől, ami az volt, hogy halálával, pontosabban a vérével megváltsa a világot a bűneitől. Érted?

– Értem is meg nem is, de majd még mesélj erről, kérlek, mert érdekel. Addig is, amíg a saját szememmel nem olvasom a Bibliátokat. Örülök, hogy azt is görögül írták. Így két legyet üthetek egy csapásra.

– Egy halom legyet üthetsz, ha nem is egy csapásra, mert rengeteg művet írtak görögül, rengeteg okos és szép dolgot, és ezeket majd mind megtalálhatod a mennyei könyvtárban. Nos, ha nincs ellenedre, mit szólnál hozzá, ha folytatnánk a görög nyelv tanulását?

– Persze, szíves-örömezt!

– A görög nyelvben tehát, akárcsak a latinban, három nyelvtani nem létezik, a hímnem, nőnem, semlegesnem. Mint az előbb említettem, a *biblia* szó a *biblion* többes száma, és a végződése azért *a*, mert...

– Ne ismételd magad, Tamás testvér, nem estem a fejem lágyára! Amit egyszer elmondasz, az belevésődik az agyamba.

– Hát, meg kell mondanom, hogy ezek szerint ebben is különb vagy az embereknél, mert nekik bizony többször is el kell mondani ugyanazt, van is erre egy latin mondás: *Repetitio est mater studiorum*. Lefordítva: Ismétlés a tudás anyja.

– Értem – hagyta helyben a szent megállapítását a sárkány. – Jól van, tulajdonképpen taníthatsz mindkét nyelvre egyszerre, testvérem, az agyam olyan, mint a szpongya... Azért nem voltam ám mindig ilyen gyors felfogású, de úgy látszik, a feltámadás jót tesz az értelmi képességeknek is.

– Pedig itt bőven lenne időnk ismételtetni a tananyagot, hiszen végtelenül hosszú idő áll rendelkezésünkre – göcögte az aquinói. – Na, folytassuk!

– Várj csak, tehát a „könyv”, ami egy tárgy, semlegesnemű. Gondolom, minden élettelen dolog, vagyis tárgy semlegesnemű, mert nincsenek hím vagy női ivarszervei.

– Okoskodásod remek, barátom, de sajnos a nyelvekben nincsen ilyen szigorú logika. Sok esetben persze a biológiai nem megegyezik a nyelvtanival. Például a *patér* (apa) és a *hüiosz* (fia valakinek) hímnemű szavak, amiképpen a *méter* (anya) nőnemű, akárcsak a *thügatér* (lánya valakinek).

– *Patér, hüiosz, méter, thügatér*... – memorizálta és dűnnyögte magában a sárkány, néhány önkéntelenül kifújtt lángcsóva között.

– De aztán jön a csavar, mert a *neaniasz* (ifjú) szó hímnemű ugyan, de majdnem teljesen a nőnemű szavak mintájára ragozzuk, a *parthenosz* (leány,

szűz) pedig teljesen úgy ragozódik, mint a hímneműek, pedig mi sem lehet nőiesebb, mint egy szűz leány... És most jöjjön egy semlegesnemű szó, a *thérion*, ami vadállatot jelent. A vadállat nem tárgy, hanem élőlény, mégis semlegesnemű, látod? Tehát... – folytatta volna a skolasztikus tanító, de tanítványa félbeszakította:

– Az emberek vadállatnak tekintik a sárkányt is. Talán azért tartják a görögök a vadállatokat semlegesneműnek, mert apát és anyát egyaránt szét tudnak tépni és fel tudnak falni, teljesen érzéketlenül, mint valami tárgy. A sárkány szó hogyan hangzik görögül, és mi a nyelvtani neve?

– A hím sárkányt *drakón*-nak mondják, a nőtényt *drakeiná*-nak, és ez esetben a nyelvtani és biológiai nemük egybeesik. Te mi vagy?

– Hogy érted? Hát, sárkány.

– De milyen nemű?

– Ja, értem... Hű, a mindenségit, de nehezet kérdezel! Az a helyzet, hogy fogalmam sincs. Az biztos, hogy egy nyílásból jön ki a vizeletem és az ürületem is, és valahol a farkam tövében van, alul. A testalkatom miatt még életemben nem láttam. Egyéb nyúlványomról nem tudok, amivel a férfiak rendelkeznek... Még soha életemben nem szeretkeztem.

– Magam is belátom, milyen nehezet kérdeztem... – hagyta helyben az aquinói. – Az a gond, hogy képzeletbeli lény voltál a földön, ezért pontos és tudományos biológiai leírást senki nem adott rólad, még Nagy Szent Albert sem *Az állatokról* című könyvében, aki pedig írt az egyszarvúról is, amely jószág ugyanolyan mesebeli, mint te, csak éppen valóságosnak hitték... Na de térjünk vissza rád: édesanyád soha nem utalt a nemedre, nem szólított soha úgy, hogy „kisfiam” vagy „kislányom”?

– Nem, mindig csak azt mondta, hogy „gyermekem”.

– És nem tudod véletlenül a születésed módját? Tojásból születél? Édesanyád ezt sem említette?

– De, igen, tojásból! – élénkült fel a sárkány, hogy végre tud valamire válni. – Azt mondta egyszer, hogy alig bírta levakarni a fenekemről a tojánhéjat, annyira szerettem, mert nagy áradás volt akkoriban a földön, és a rám ragadt tojánhéjon mint valami bárkán szerettem hajózáni a nagy vízben. De leszidott, hogy nem vagyok már annyira gyerek, pedig még az voltam, azt mondta, végre a saját lábamra kell állnom, nem pedig itt élvezkednem, mert ha egyszer a lovagok jönnek, és én még járni sem tudok rendesen, akkor megnézhetem magamat... Aztán később jöttek is a lovagok, ahogy mondta, és őt lemészárolták.

– Köszönöm ezeket az érdekes információkat, a görög nyelvtől egy kicsit messze kalandoztunk, és egy tapodtat sem jutottunk közelebb ahhoz, hogy kiderítsük, milyen nemű vagy. De a tojásból való születésed alapján feltételezem, hogy kloakád lehet. Vagyis nem állapítható meg igazán, hogy milyen a nemed. A hátadon a púp élénkvrörös színe esetleg arra utalhat, hogy hím egyed vagy, mert az állatvilágban a hím egyedek színpompásabbak a nőtényeknél, hogy udvarlaskor felhívják magukra a figyelmet.

– Hát, az én púpjaim lehettek volna akár szürkék is, mert nem sok alkalom adódott az udvarlásra. Egészen pontosan egy sem... De az embereknél a férfiak nemcsak a nőknek udvarolnak, hanem a fiatal, pelyhedző állú ifjaknak is, sőt, elsősorban nekik, ez van a Platónban.

– Jaj, sárkány testvér, ne is mondd! Ez az egyetlen dolog, amiben Szókratész mester és Platón nagyon bűnös dolgot cselekedtek, hogy ugyanis zsenge ifjakkal közösültek, mert ez nagyon nagy bűn az Isten szemében!

– Akkor ők most hol vannak? A mennyben vagy a Pokolholdon? – kerekedett el a sárkány szeme. Nagyon meglepődött a szent válaszára.

– Mindenképpen a mennyben, mert egyrészt a homoszexualitásuk társadalmilag bevett szokás volt, ami enyhítő körülmény, másrészt ez a nemi eltévelyedésük eltörpül mindahhoz a jóhoz képest, amit a tanításaikban és az írásaikban az egész emberiségnek nyújtottak. Ha nincs Szókratész, akkor nincs Platón, ha nincs Platón, akkor nincs Arisztotelész, aki az én mesterem, és akkor az én istenérveim sem lettek volna ilyenek, sőt egész munkásságom másmilyen lett volna, valószínűleg sokkal szegényesebb... Ja, kedves sárkány testvér, erről jut eszembe, korábban megállapodtunk, hogy te is elmondod, mi a te érved Isten létezésére. Itt az alkalom, hogy feltárd titkodat. Kíváncsian hallgatlak.

A sárkány ekkor elkezdett nyerítve nevetni, mint egy ló, a fejét is feltartotta. Alig bírta abbahagyni, s az aquinói már épp kezdett megsértődni, mert tisztelenségnek tekintette ezt a viselkedést Isten és saját maga ellen is. Végül a sárkány elhallgatott, és csökevényes kezeivel letörülgetve könnyeit, így szólt: – Nekem egyetlen istenérvem van, Tamás testvér, és ez meggyőzőbb mindenél: isteni ez a hely, és ha egy helyre azt mondjuk, hogy isteni, akkor óhatatlanul Istennek is jelen kell lennie ott, nem?

Tamás elgondolkodott ezen az érvelésen. Nem azonnal cáfolta meg, részint mert nem akarta megbántani a sárkányt, részint pedig komoly választ akart adni. Nem szerette volna elviccelni a vicces évrre adott választát.

– Testvérem, nem minden jelző hordozza magában annak a főnévnek a konkrét jelenlétét, amelynek a származéka. De sietve hozzátésem, ebben az esetben tökéletesen igazad van, hiszen most csakugyan Isten közelében vagyunk. Viszont még a végítélet előtt, a földi siralomvölgyben, ha egy duhaj legény kocsmái tivornyázás közben történetesen azt találta mondani a társának, hogy „Istenien érzem magam, cimborám!”, az nem jelentette azt, hogy Isten jelen is volt, pláne nem azt, hogy vele volt! Sőt, ellenkezőleg! Ezért, bár igaz, amit végső soron állítasz, logikailag mégsem állja meg a helyét.

– Te most itt megint csűrőd-csavarod a szót, ahogy szoktad, Tamás testvér, de logikai értelemben a te istenérveid némelyike is agyaglábú óriás volt, ahogy rámutattam... Mi is a hitetek legfőbb jele? A kereszt, ugye? Nos, azok a lovagok, akik anyámat kegyetlenül lemészárolták, fehér alapon nagy vörös keresztet viseltek a mellükön a vértjük fölött.

– Ez nagyon ingoványos talaj, sárkány testvér. Az igaz, hogy sokan rengeteg gáztettet vittek véghez a kereszt nevében. De mivel mesebeli lény vagy, nem vennék rá mérget, hogy nem mese az is, amiket elmondtál...

– Hát, ez most rosszulesik, Tamás – komorult el a sárkány tekintete. – Azt hittem, barátok vagyunk, és bízunk egymásban. Azt hittem, hiszel a szavamnak. Én akkor most erre azt mondhatnám, hogy talán a görög és a latin nyelv sem létezik, csak te találtad ki. Még meg is tudnám indokolni: sok-sok évszázadot töltöttél itt a mennyben, és unalmas óráidban, amikor már az összes létező könyvet elolvastad a könyvtárban, merő szórakozásból, hogy elúzd az unalmat, kitaláltad a görög és a latin nyelvet. De például a görögnél elfelejtetted,

hogy a *neaniasz* szó hímnemű, és te balga módon nőnemű ragozással láttad el. Aztán egy másik dolog: hogy ne kelljen két teljességgel eltérő szókészletű nyelvet kitalálnod, hogy tehát takarékoskodj a szellemi erőddel, sok szótári elem hasonlít egymásra a két nyelvből, mert észrevettem ám, hogy a görög *méter* és a latin *mater* ugyanaz a szó.

– Ne beszélj itt zöldségeket, sárkány! – adta alább a kedveskedő megszólítást Aquinói Szent Tamás. – Platon görögül írt, csak nem képzeled, hogy sárkánynyelven?! Vagy talán azt gondolod, hogy volt egy Platon nevezetű sárkány, aki a saját anyanyelvén írt egy Krisztus előtt több évszázaddal élt görög bölcslő nevében?! Ezt a marhaságot... Bár azt érdekes lenne tudni, ki fordította le sárkányra. Feltehetőleg egy sárkány, aki tudott görögül... De a mesebeli sárkányok nem szoktak tudni görögül... Hogy a sárkányok is megváltozott lényekké lesznek a feltámadás után, az rendben van, de a végítélet előtt beszélni sem tudtak, nemhogy gondolkodni, és tüzet okádtak az emberekre, ezért vágták le őket a lovagok, hogy megszabadítsák tőlük a védtelen lakosságot... Az is badarság, hogy én találtam volna ki a két nyelvet; legszentebb írásunk, a bibliai Újszövetség is görögül íródott, de az is legalább ezerkétszáz évvel az én születésem előtt, tehát tiszta képtelenség ez az egész, amivel ostobán vissza akarsz vágni.

A sárkánynak ekkor előbb hirtelen elsötétült a tekintete, aztán vasvilla-szemeket meresztett Tamásra. Végül hatalmas ordítást hallatva valahova a szent mögé szegezte merev, immár villámokat szóró tekintetét. S ami még ennél is ijesztőbb volt, elkezdett ismét erőteljesen nyáladzani. Csak úgy habzott a szája, és a lába elé tett vödör nem egészen öt másodperc alatt tele lett. Az Angyali Doktor hátrafordult, és attól, amit látott, először egészen megriadt, aztán harsány nevetésre fakadt: három – megtévesztésig ördögnek látszó – teremtmény közelített feléjük, háromágú villájukat torz arckifejezéssel, fenyegetőleg rázták a sárkány felé. Olyan élethűek voltak, hogy arra gondolt, a boldog feltámadottak játszanak jelmezesdit.

– Állj félre! – ordított rá a sárkány, aki szemlátomást nem értette a tréfát.

– Jól van, no... – motyogta a szent, és tett oldalvást pár lépést. Ekkor az ördögjelmezese már egészen közel jutottak hozzájuk, alig két-három méter választotta el őket a sárkánytól.

Ekkor a mesebeli jószág hatalmas lángözönt zúdított az ördögökre, akik először, pár másodpercig vitustáncot jártak a tűzben, majd vonaglani kezdtek, és végül szénné égve elterültek az üvegpadlón. Villáik csörömpölve zuhantak melléjük. A mennyei éterben nagyon is pokoli füst és égett hús fojtogató szaga terjengett.

Tamás döbbenet, üvegbe gyökerezett lábbal figyelte a fejleményeket. „Uram Isten, ezek igaziak voltak! – gondolta. – De hogyan kerülhettek ide?” Sok minden megfordult a fejében. Bár őbenne semmiféle kárt nem tehettek az ördögök, abban nem volt biztos, hogy érvényes-e ugyanez a sárkányra is. A sárkánnyal kapcsolatos lételméleti kételyei miatt nem tudta, hogy a tohonya jószágnak árthattak volna-e vagy sem, ha sikerül egészen a közelébe férközniük. Tehát hogy valóban megváltozott sárkánnyal van-e dolga, akit nem lehet megölni.

– Sárkány testvér, köszönöm, hogy megmentetted az életemet! – mondta a szent, csak hogy kiengesztelje a jószágot, és visszanyerje a jóindulatát.

– Ezek nem téged, hanem engem akartak kikészíteni – elemezte a helyzetet a beszélő állat.

– Honnan vagy ilyen biztos benne?

– Neked nem árhattak. Rólam viszont valószínűleg nem tudták, hogy véletlenül kerültem-e ide, vagy az isteni akarat vezérelt, és esetleg próbára akartak tenni, hogy mennyire vagyok valódi. De az is lehet, hogy valaki felbérelte őket, hogy pusztítsanak el. Nem haraggal mondom, de emlékezz vissza: amikor megjelentem, és tűnődtetek, mi legyen velem, te azt javasoltad az Úrnak, hogy el kéne tenni engem láb alól...

– Az már nagyon rég volt, testvérem...

– Alig tizenkét órája – mondta a sárkány, és hatalmas adag nyál csurrant ki hosszúka pofáján.

– Igen, de azóta rengeteget változtam: nemcsak a barátom lettél, hanem kifejezetten megszerettek. És ezt nem azért mondom, mert az Úr Jézus penitenciaként ezt tűzte ki célul számomra. Tehát azt bizonyára elhiszed nekem, hogy nem én küldtem rád ezeket a szerencsétlen ördögöket. Egyébként teljesen érthetetlen számomra, hogy hogyan juthattak be a mennyei Jeruzsálembe igazi ördögök. Hiszen az Úr szétválasztotta a mennyet és a poklot, és a mennyben semmi keresnivalójuk a hagyományos pokollakóknak. Egyszerűen nem lehetnének itt. Kénytelen vagyok megkockáztatni azt a feltételezést, hogy esetleg az Úr Jézus kísértett meg téged ezekkel a gonosz lényekkel, hogy megbizonyosodjon állhatatosságodról. Ugyanis ez a nap, a végítélet napja, teljes egészében az Úré. Az Atya ma mindent a Fiúra bízott, ezért ma mindenről a Fiú dönt egy személyben. Alkalomadtán meg is kérdezem tőle, tudott-e erről az esetről valamit, netán ő rendelte-é el. Mert az szinte lehetetlen, hogy az Ő tudta nélkül ördögkommandók garázdálkodjanak a mennyországban. Mindenesetre, ha kísértésről volt szó, tökéletesen helytálltal, barátom!

– A kísértésnek mi az értelme? – kérdezte a sárkány, aki úgy nézett ki, mintha súlyos allergiás reakció tört volna ki rajta: taknya-nyála összefolyt. Már nem is tócsa, hanem egészen terebélyes viszkózus nyáltó terület el a lába előtt.

– Jobb lett volna, ha nem apró vödört, hanem jókora dézsát vagy egy kádát kaptunk volna nyálfogónak. Ígérem, visszatérek még a kísértés elmagyarázására, de mondd csak, miért tört ki most rajtad ez a nyavalya? Amióta feltámadtál, ettől és ittál valamit? Az embernél, ha sok folyadékot fogyaszt, több váladék termelődik az orrmelléküregeiben, és több nyála is lesz.

– Nem ittam és nem ettem semmit, és nem is vagyok éhes és szomjas sem. Nem, ez a nyálfolyás akkor szokott előjönni, ha nagyon félek valamitől, ha nagyon megijesztenek, vagy ha folyamatos fenyegetettségben kell élnem. Amikor itt voltatok Jézussal, és felmerült az elpusztításom lehetősége, akkor is meglehetősen sok váladék jött belőlem. Aztán amikor megnyugodtam, elmúlt.

– Értem. Akkor egyértelműen pszichoszomatikus jelenségről van szó – foglalta össze a hallottakat Tamás.

– Ez bit jeledt? – érdeklődött a sárkány eldugult orral.

– Majd megtudod, ha görög tanulmányaink során eljutunk ehhez a szóösszetételhez – ösztönözte további nyelvtanulásra barátját az Angyali Doktor. Majd így szólt: – Régen, még a földi – vagy mesebeli – életedben mennyi ideig bírtad ki evés és ivás nélkül?

– Deb sokáig. Podtosabban kibírtam, de dehezen, tehát huszoddégy óra alatt dagyon meg tudtam éhezni. De ha koplalni kellett, elviseltem. A feltámadásob óta egyáltalán deb vagyok éhes.

– És ha – merőben elméleti síkon – arra gondolnál, hogy milyen lenne néhány embert megenni, attól sem jönne meg az étvágyad? Tudod, mi emberek például olyanok vagyunk, hogy akkor kívánunk meg valamit, ha ott van a szemünk előtt, vagy ha elképzeljük. „Evés közben jön meg az étvágy” – tartja a mondás. És a szexuális vágy is sokszor akkor keletkezik az emberben, ha a vágy tárgya ott van a szeme előtt.

– Hülyeséget kérdezel, Angyali Doktor – vágott most vissza a sárkány tisztabb beszéddel. – Azt akarod, hogy szenvedjek a fölösleges képzelgéssel? Minek képzeljem el, milyen lenne embereket enni, ha egyszer itt már nem lehet? Egyébként sem ettem soha embert, mert mint mondtam, anyám megölése után bemenekültem egy barlangba, ahonnan a feltámadásomig elő sem bújtam.

– Jól van, na, csak kérdeztem, nem kell úgy mellre szívni... – mentegetőzött Tamás, és közben megint arra gondolt, milyen rendkívül éles eszű jószág ez. – Visszatérve a kísértésre, ez azt jelenti, hogy ellenállunk valaminek, amit egyébként nagyon szeretnénk megkapni. De a legtöbb ember úgy lett megalakotva, hogy képtelen ellenállni a kísértéseknek. Az ember nagyon sokat tud, nagyon okos lény, valóban a teremtés koronája, de nagyon gyöngye a lelke. Ha megkínálják valamivel, ami első látásra vagy hallásra kellemes gyönyöröket ígér, nehezen mond nemet. Ritkán gondol arra, hogy hosszú távon a legtöbbször hátránya származik belőle. Nos, ez a kísértés. Urunkat, Jézust megkísértette a Sátán a pusztában, ahova negyven napra kivonult, és felkínálta neki az egész világ fölötti uralmat, de Ő visszautasította. Persze meg volt írva az Írásokban, hogy nem fog elcsábulni a Sátán kísértő szavára.

– Ez nagyon szép – fanyalgott a sárkány –, de ha Jézus visszautasította, akkor a kereszt és az Ő szent nevében miért gyilkoltak ártatlanokat a keresztes lovagok? Mint anyámat is... Elfogta őket a kísértés, ugye, hogy sárkányt öljenek, és nem tudtak ellenállni neki? Mellesleg nem értem, hogy ha meg volt írva előre, hogy nem fog engedni a Sátánnak, akkor miért nevezzük kísértésnek? Az a kísértés, ami kétesélyes.

– Akkor Jézus még nem isten, hanem ember volt, és emberként ugyanolyan érzékeny volt, mint bármelyikünk. A halála előtti éjszakán is vért izzadt a félelemtől. Tudta, hogy meg kell halnia, mégis rettenetes félelem gyötörte. Ami pedig a keresztes lovagokat illeti, az ember gyenge, de nemcsak gyenge, hanem kegyetlen is...

– És szerez durván általánosítani – folytatta továbbra is ingerülten a sárkány az ember jellemzését. – Ti, a nagy okosok és szentek csupa butaságot hordtatok össze rólam, amikor Jézussal itt voltatok, és találgattátok, hogyan kerültem ide. Még a drága Jézus is azt mondta, hogy „porszem hullott a gépezetbe ennek a nagy döngnek a képében, de ha már így alakult, hogy ez is idekeveredett valahogy, vér nélkül kell megoldanunk a problémát”...

– Várj egy kicsit, sárkány testvér, tiszta vizet öntünk a pohárba, mindjárt kiderítem, hogy egyedül vagy-e, vagy feltámadtak-e a fajtársaid is... – Ekkor Tamás kettőt tapsolt, és menten ott termett előtte egy lányos arcú kis angyal.

– Parancsolj, Tamás testvér, állok rendelkezésedre!

– Mondd csak, angyalom, itt van ez a különleges lény, egy mesebeli sárkány, ő is föltámadt, azt szeretném tudni, hogy van-e más fajtársa, netán rokona itt a mennyben. Amikor pár órája átröpültem az állatok szintjén, csak olyan állatot láttam, amely a föltámadás napján élt és szaporodott a földön.

– Tamás testvér, egyedülként támadt föl ez a sárkány. Itt van veled a legfelső szinten, láthatod, itt nincs egyéb állati lény. Tudomásom szerint egyéb mesebeli lény nem támadt föl rajta kívül, még egyszarvú sem. Egyelőre nem tudni pontosan, Urunknak hosszú távon mi a szándéka vele.

– Hosszú távon?! – szólt bele a beszélgetésbe a sárkány. – Ez itt az örökkévalóság színtere. Létezhet itt még rövid vagy hosszú távú szándék?

A csinos kis angyal először összerezsent, hogy beszélni hall egy ilyen furcsa lényt, aztán hirtelen nem is tudott mit válaszolni.

– A mennyei létbe nem illenek az ilyen bizonytalanságot kifejező szavak – jegyezte meg az Angyali Doktor, mintegy megerősítve, amit a sárkány mondott. – Ezek szerint egy van ebből az állatból, és Urunk még nem döntötte el a további sorsát.

– Az tény, hogy ha itt van a mennyben, rossz sorsa nem lehet... – igyekezett menteni a tekintélyét az angyal.

– Jó sorsa lesz örökkön-örökké! – helyesbített Aquinói Szent Tamás.

– Ámen... – hebegte az angyal.

– Ámen! – ordította a sárkány, és heves lángcsóvát fújt az angyal felé, akit valósággal lesöpört a színről.

3. A szentek tanácskozása, avagy Szent László király hölgymenyétjének titkos története

– Összegyűltünk hát ismét, kedves szentjeim – szólalt meg az Úr kilenc nappal később a jókora asztalnál, miután mind a négyen elhelyezkedtek. Jézus az asztalfőn, a jobbján Szent Ferenc, majd Aquinói Tamás, a balján Szent László király.

– Össze, Urunk, össze, nagyon örülök, hogy ismét láthatlak benneteket – mondta az Angyali Doktor –, csak azt nem értem, hogy miért vesz körül bennünket ez a nagy fényfehérség, mint a régi mennyben, az eljöveteled előtt. Végül is, nem titkos tanácskozásra gyűltünk össze, nem vagyunk mi szabadkőművesek, vagy más efféle társaság.

– Azok végképp nem, Tamás – válaszolta az Úr –, az ok, amiért e fényfelhőbe burkoltam magunkat, az, hogy egymásra figyeljünk, arra, amit megtárgyalunk, és ne kalandozzon el a figyelmünk a körülöttünk lévő többi üdvözültre. Nos, eljött az idő, hogy megvitassuk a második eljövetelemmel kapcsolatos gyakorlati dolgokat. Kíváncsi volnék, ti hogyan látjátok, lenne-e valami javítani vagy változtatni való bármin is. De mielőtt erre rátérnénk, szeretnék megkérdezni téged, Tamás, hogy hogyan is nagyon boldogultál a sárkánnyal, megszeretted-e, mint tenmagad, ahogy utasítottalak?

– Furcsán fogalmazol kicsit, Uram, mert nehéz valakit utasítani, hogy megszeressen bárkit is, de készséggel és boldogan válaszolok: igen, megszerettem a böhönye jószágot, és egymás társaságában eltöltött napjainkat nem éppen az unalom jellemezte, ahogy a penitenciám kezdetekor képzeltem. Csak a többiek kedvéért mondom, mert Te mindent tudsz, Jézusunk, tehát mondom, a mesebeli sárkány nemcsak nyáladzani és tüzet okádni tud, de beszélni is, sőt, a barlangjában, ahol feltámadása előtt élt, végigolvasta Platón összes műveit sárkánnyelven.

– Lám, lám, ne ítélj előre, hogy ne ítéltesd! – mosolyodott el az Úr. – Pedig nagyon haragudtál rá, a vérét akartad, el akartad pusztítani, doktorom.

– Ki gondolná egy állatról, hogy Szókratész tanítványát és a nagy Arisztotelész mesterét olvassa a penészes barlangjában? Ráadásul kiderült róla, hogy kiváló dogmatikus is, amikor felsoroltam neki az öt istenbizonyítékot, megizzasztott az ellenvetéseiével. Hallatlan! Mi lett volna, ha embernek születik?

– Akkor valószínűleg te lettél volna az ő tanítványa, Tamás testvér – húzódtott ezer mosolyrácba Assisi Ferenc pergamenszerű arca.

– Meglehet... – ismerte el Tamás. – Ez a sárkány, bevallom nektek töredelmesen, újra megtanított az igazi alázatra...

– Épp ezért támasztottam föl a fura szerzetet.

– Pedig úgy látszott, hogy magad is meglepődöttél, amikor feltámadt – tűnődött Tamás halkán.

– Eljátszottam a meglepődést, hogy legyen egy kis izgalom itt a mennyben – mosolygott, vagyis ezúttal inkább somolygott az Úr. – Játszani még nekem is szabad, nem gondolod?

– Ó, dehogynem, Uram! – vágta rá az Angyali Doktor. – És az játék volt, vagy komoly, amikor igazi ördögöket küldtél a sárkány ellen az első nap végén?

– Kíváncsi voltam, hogy eléggé éber-e, és megérdemelte-e a feltámasztást.
– Éberebb volt, mint én, Uram, tanúsíthatom. Felismerte, hogy nem maszkarák, ahogy én hittem. Azért hoztad ide őket a mennybe, hogy a sárkányt próbára tedd?

– Csakis azért – felelte az Úr. – Na de, kedves szentjeim, térjünk rá a fontosabb kérdésekre!

– Uram, elnézést, ne siessünk annyira, ha alázatosan kérhetnék... – ragadt le a sárkánynál az aquinói szent. – Maradjunk még egy picit ennél a jószágnál, mert egyedisége oly szembeszökő, hogy felvet néhány kérdést.

– Mondjad csak, hallgatlak – egyezett bele Jézus.

– Olyan kacifántos a története ennek a sárkánynak, hogy azon tűnődtem, kinek volt ennyi ideje kitalálni ezt a lehetetlen históriát...

– Láttad a sok dolgozó angyalt a munkaasztaloknál, írói vénával megáldottak is vannak közöttük, az ő dolguk volt, hogy a sárkány életre keltésének részleteit kidolgozzák.

– Azt mindjárt gondoltam – így az aquinói –, hogy Neked sokkal több minddel kellett foglalkoznod, semhogy időt szakíthattál volna egy szem állat különleges képességeinek a kitalálására.

– Egy van belőle itt a mennyben? – kérdezte Ferenc, a nagy állatbarát.

– Egy – válaszolta Tamás, majd Jézushoz fordult: – Uram, megérte csak azért föltámasztani a könyvek lapjairól ezt a sárkányt, hogy visszavezess engem a szeretet és az alázat útjára? Most, hogy mindez lezajlott, mi lesz vele? Mivel nincs fajtársa, egy örökkévalóságig magányos lesz, mint az állat...

– Miért, te talán nem akarsz többé a barátod felé nézni? – kérdezte a Megváltó.

– Szívesen nézek én feléje, annál is inkább, mert a penitenciám alatt elkezdtem tanítani görögül és latinul. Ő kérte, hogy tanítsam görögül, hogy eredetiben is olvashassa imádott Platónját. A latinra meg én beszéltem rá, mondván, hogy anélkül nem lehet megtanulni a hellének nyelvét. Olyan tehetséges, hogy a tizedik napra a görögben eljutottunk az erős *aoristosig*, latinból meg az *ablativus absolutusig*. De hagyjuk, ez mellékes... Az kevés, hogy én találkozgatok vele. Mivel eredetileg mesebeli lény, átgondolatlanul lett kitalálva a testszerkezete: olyan nagy és idomtalan farka van, hogy alig bír mozogni, rendkívül tohonya. Mit fog csinálni a földön? Talán visszadugjuk egy barlangba, mint a mesében? Mert ott „otthon érzi magát”? Hisz tud gondolkodni. Szenvedni fog a társtalanság miatt. Annak ellenére, hogy – a saját bevallása szerint – azt sem tudja magáról, milyen nemű. Miért nem támasztottál fel egyszarvút is, Uram? Az ugyan nem a fajtársa, de az is mitikus lény.

– Akár összeállíthatnánk egy mesebeli állatkertet is – szólalt meg először a magyar szent –, ahová majd összegyűjthetnénk az összes mesebeli lényt, és mutogathatnánk őket a gyerekeknek meg a felnőtteknek is.

– Egy medvét lehet mutogatni egy állatkertben, de gondolkodó lényt szerintem nem ildomos, kedves László – szólott a Megváltó. – Meg rosszul hatna, hiszen egy örökkévalóságig bezárásra, azaz rabságra lennének ítélve.

– Egyetértek, a teljes szabadság birodalmában egyetlen állatot, pláne gondolkodót, nem lehet elzárásra ítélni. Platón tudorának dobálnák be a nézelődők a peracet, és nevetgélnének rajta?! – helyeselt az assisi szent.

– Igaz – így az aquinói. – Másik kérdésem, Uram: miért épp Platónt olvasott, miért nem inkább Arisztotelészt? Ha miattam támadt föl, annak a mesternek a műveit kellett volna olvasnia, akivel én annyit foglalkoztam, nem? Nem ez lett volna a logikus?

– Az íráskészséggel megáldott angyalok javasolták Platónt – magyarázta az Úr –, mert ő szépirodalmi értelemben is élvezetes filozófus, azt mondták, hadd tanuljon szórakozva a sárkány, ne pusztán nehéz filozófiai szövegek özönét olvassa...

– Uram, egyáltalán mikor lett ez az egész sárkányfeltámasztási projekt kifundálva? Feltételezem, hogy mostanában, vagy pár éve, vagy mit tudom én. Mert ha a sárkány igazat beszél, akkor elvileg a középkorban kellett volna olvasnia Platónt, de ha most nemrégiben találták ki angyalaid a feltámasztási történetét, akkor voltaképpen nem olvashatta igazából Platónt, hanem be lett programozva az agyába Platón ismerete meg az egész saját múltja, amit nekem elmesélt, pontosan úgy, mint amikor a számítógép merevlemezére feltöltenek egy csomó programot meg adatot...

– Angyali Doktor – magyarázta türelmesen Jézus –, mit érdekel téged, hogy pontosan mi volt a menete ennek az egésznek? A nemes célt elértem veled, te újra az a kedves ember vagy, aki régen voltál, nem pedig az a szeretetet nélküli pukkancs, akivé az utóbbi évszázadokban lettél.

– Csak azért bátorkodtam érdeklődni, mert megkérdeztél bennünket, hogy javasolunk-e valami javítani vagy változtatni valót a feltámasztás menetén.

– Jó, persze, csak kezdted annyira elveszni a részletekben, annyira szórszálhasogató lenni megint, mint régen – felelte Jézus.

– Bocsánatodért esedezem, Megváltónk, ez egyáltalán nem volt célom. Jézus szelíden rápillantott, s bólintott.

Ekkor a szentek koszorújára csend ereszkedett, amit csak néha tört meg angyalszámnyurrogás. Elmerülten figyelték, mint kavarnak körülöttük a vakítóan fehér fénygomolyok, majd lehajtották fejüket és az asztal lapját nézték. Ki tudja, mire gondolhattak? Jó néhány percig egyikük sem szólalt meg, majd amikor Jézus épp emelte volna fel a fejét – valószínűleg azzal a szándékkal, hogy szóra nyissa a száját, megörörentek László király súlyos páncélszelvényei, a magyar szent felkönyökölt az asztalra, hogy majd behorpadt alatta a keményfa, és ezt mondta:

– Krisztus Urunk és kedves testvéreim, nem csak egy különös állat van itt a mennyben – s azzal körbehordozta tekintetét az asztal körül ülőkön, akik kíváncsi szemmel néztek vissza rá. – Mint mindnyájan tudjátok, az uralkodók cselekedeteit krónikások őrzik meg okulásul az utókornak. A krónikások sok mindent leírnak, amit fontosnak ítélnek, vagy amire maga az uralkodó utasítja őket. De sok mindent nem írnak le, mert vagy nem tudják, vagy nem tartják érdemesnek a megörökítésre. Arról a bizonyos állatkáról, amelyről szólandó vagyok, tudtak is, meg nem is. Mint a mesében. Volt is állatka, meg nem is.

– Ne csigázd tovább a kíváncsiságunkat, László, vágj bele! – buzdította az aquinói szent. – Hogyhogy volt is állatka, meg nem is?

– Tudjátok, rólam már életemben is, de a halálom után különösen sok legenda keletkezett. A magyar királyi házból származó hercegként, majd király-

ként is nagyon sokat hadakoztam Géza bátyám oldalán Salamon király ellen, aki az unokatestvérünk volt...

Aquinói Tamás és Assisi Ferenc ekkor kérdőn a Megváltóra pillantottak, mert sejtették, hogy László története nem lesz rövid, és szerették volna tudni, hogy hogyan viszonyul az Úr a napirend felborításához. Jézus értette a kérdést, és alig észrevehetően bólintott a két olasz szentnek, hogy maradjanak békében, Szent László nyugodtan elmondhatja a történetét.

– Épp egy csatára készülődtünk bátyámmal Salamon ellen, akit harcra tüzelt az egyik főembere. A király befolyásolható volt, és mindig hallgatott a rossz tanácsadóira. Én az ütközet megkezdése előtt egy magas paripán ültem, és ide-oda száguldozva buzdítottam, bátorítottam a katonáinkat. Egyszerre a lándzsámmal megzörrentettem egy bozótot, és íme, lássatok csodát, egy hófehér hölgyeményét ugrott a lándzsámra, végigfutott rajta, majd bemenekült a keblemhez, a páncélom alá. Nos, Megváltónk és kedves testvéreim, itt a krónikák szerint be is fejeződik a hölgyeményének a története, mert sehol máshol nem esik több szó róla. Pedig mindet gondosan végigolvastam a mennyben, Miurunk, még a második eljöveteled előtt. A krónikák olvasói viszont bizonyára kíváncsiak lehettek, mi lett később ezzel az állatkával. Nos, először megpróbáltam megfogni – volt ugyanis egy rés a mellvértelen, a nyakam alatt, ahol be tudtam nyúlni a mellemhez. Ezt úgy csináltam, hogy egy percre megállítottam a lovam, és szembenéztem az ellenséggel, seregünknek háttal, hogy a katonák ne lássanak előlről, és ne találgassanak, minek nyúlkálok be a mellemhez, netán viszketek és vakaródzom, vagy mifene... Mindig ügyeltem rá, hogy megőrizsem a tekintélyt, ezt a fontos hercegi és királyi erényt. A nép előtt nemcsak ki kell vívni a tekintélyt és a tiszteletet, hanem tekintélyesnek is kell látszani minden mozdulatban.

– És a keresztényi alázat? – kérdezte halkán, igazán nem bántó hangon az Angyali Doktor.

– Tamás testvér, már megbocsáss, de butaságot kérdezel – felelte hasonlóan higgadtan László. – A kettő nincs egymással ellentétben. Később, uralkodóként egyébe kovácsoltam a magyar nemzetet, megmentettem a széthullástól, védelmeztem az anyaszentegyházat, igazságos, de szigorú törvényeket hoztam, Miurunk segítségével csodálatos győzelmeket arattam a pogány fölött, megmentettem az országot a pusztító járványoktól, mi kell még, hogy a szememben jó keresztény legyek?

László a végére sem emelte föl a hangját. Tamás kushadt, lesütött szemmel.

– Szóval, ott tartottam, hogy keresgéltem a menyétet, de nem sokáig, mert ha még tovább ügyködöm a kutatással, a katonáknak feltűnt volna, hogy valami nincs rendben, netán azt hitték volna, hogy megijedtem az ellenségtől. Abbahagytam hát a hasztalan keresgélést, az állatka a jelek szerint nem volt sehol. Arra gondoltam, hogy talán már le is ugrott rólam, vissza a bozótosba, hiszen ismeritek a hölgyeményét, milyen gyors és mozgékony kis ragadozó. Hípp-hopp, volt-nincs!... Hatalmas győzelmet arattunk aznap a király serege fölött, úgy hullottak előttünk a német és olasz zsoldosai, mint ökrök a vágóhídon. Reggeltől napestig üldöztük a király seregét nyugat felé, de sajnos ebben a csatában nemcsak rengeteg német és olasz esett el, hanem a magyar birodalom katonaságának a nagyobb része is odaveszett... Miután lebukott a nap

a látóhatár alá, megünnepeltük a győzelmünket Géza bátyámmal, a megölteket holtteste fölött háromszor is Isten dicséretét kiáltottuk. De aztán hirtelen furcsa érzékenyülés kerített hatalmába. Majd rögtön utána – mintha a nyakamnál szólna – hangot hallottam, amely ezt mondta: „László herceg, tégedet ifjúkorod óta Bátor Lászlónak neveznek hősiességed és szinte emberfeletti erőd miatt, amit a csatákban mutatsz. De te is tudod, hogy a lelked legmélyén igen jámbor lélek vagy, ugye? Most is látod a sok-sok ezer halottat, és bár ellenségeid voltak, erősen megindult a szíved rajtuk. Ne titkold ezt magad előtt, légy őszinte önmagadhoz.” Hát, testvéreim, ez volt a hang, amit hallottam, és azt hittem, a fejemből jön, azt hittem, valami belső hang mondja, csak az volt a különös, hogy csilingelő női hangnak tetszett, mint egy kisasszonyé vagy egy angyalé. Mert a belső hangok általában a saját hangomon szólnak. De tudomásul vettem, nem kerestem az okát, illetve arra gondoltam még, hogy talán Szűz Mária kegyeskedett szólani hozzám, Magyarország patrónája. Elég az hozzá, hogy miután elhallgatott, záporozni kezdtek a könnyeim az elesettek fölött, sirattam őket keservesen. Mintha átszakadt volna bennem valami gát. Nagy jajgatással sirattam őket, a lelki fájdalomtól és felindulástól arcomba is belemartam és a hajamat téptem, ahogy az anya zokog gyermekei halálán. Ahogy ott jártam nagy bánan a harcmezőn, s láttam összekeveredve a mieinket s az ellenséget, amint békésen alusszák örök álmukat egymás karjában és vérében, észrevettem Vid főúr tetemét is, eltorzult arcán még most is látszott a vadság, az aljasság, a mindent legyűró bírvágy. Az ő képéről a halál nyugalma sem törülhetett le a gonoszság vonásait. Ő volt a király főembere, a rossz tanácsadó, kedves szentek, aki szinte egy személyben volt felelős ezért a méészárlásért. Már léptem volna át a testét, hogy menjek tovább a gyászos mezőn, amikor a csilingelő hangocska újra megszólalt: „Ó, szent herceg, őt is temettesd el rendesen, hagyd meg embereidnek, hogy adják meg neki is a végtisztességet.” Meghökentem, viszont furcsának találtam, hogy a megtisztulásszerű sírásom után úgy éreztem, ugyanazt mondja, amit én is tettem volna magamtól, mert még mielőtt megszólalt, már intettem egy szolgámnak, hogy jöjjön, s tegye azt, amit a hangocska is mondott. Vagy ezt csak képzeltem, és előbb szólott a hang? Már nem is emlékszem pontosan... Utána mentem tovább, nem néztem hátra, mit tesznek vele a katonák, csak később tájékoztatott újra a hang: „Herceg, a katonáid szíve olyannyira tele volt keserűséggel a háború miatt és tele gyűlölettel Vid ispán iránt, hogy késsel fölhasogatták a mellét, kiverték a szemét, földet szórtak a szemgödrébe, és azt mondták: »Szemed a vagyonnal, a méltósággal soha nem lakott jól, lakjon hát jól a földdel!« Aztán eltemették, vagy inkább behajították egy hevenyészve ásott sekély sírba, ráhányták a földet, de azt is oly hanyagul, hogy még az orra is kilátszik belőle, az a karvalyorra, amivel seperte volna be a rengeteg pénzt, ha eléri a célját, és ha a gonoszsága el nem viszi a pokolra.” Ettől fogva, drága Megváltónk és kedves testvéreim, a hang mindig ott volt velem, akárhol voltam, életem végéig, és soha nem hagyott el. De ennek a hangnak – mint még aznap kiderült – teste is volt, nem is akármi-lyen! – folytatta a beszámolóját Szent László.

A Megváltó továbbra is ugyanazzal a talányos alig-mosollyal hallgatta, a két olasz szent viszont fölkapta a fejét, és nagy csodálkozva, szinte guvadt szemmel meredt a magyar királyra.

– Igen, jól hallottátok. Miután vaksötét lett, embereimmel szálláshelyet kerestünk, és a szolgálaim kezdtek levenni a páncéloat. Amikor eljutottak a sodronyingemig, valamelyikük megszólalt:

– Kedves hercegünk, a nyakadnál miféle prémet hordasz az inged fölött?

– Hogyhogy miféle prémet – feleltem –, semmilyen, miféle botorságot kérdezel?!

– Uram, nyúlj oda a nyakadhoz, tapogasd meg magad.

Odanyúltam, és tényleg hosszan elnyúlva, mint valami élő prémen, egy hosszúkás állat testén, illetve bundáján siklottak végig az ujjaim. Próbáltam leszedni, de először nem hagyta magát. Halkan suttogta a fülembe: „Küldd ki előbb a szolgálakat, hagyjanak magunkra bennünket!” Ugyanaz a hang volt, amit a nap folyamán több ízben hallottam. Miután a szolgálakat elbocsátottam, a gyertyák fényénél magától leugrott a nyakamból a durván ácsolt faasztalra, a hét égő gyertya és a boroskupa közé a fura kis jószág, aki persze nem volt más, mint a csata előtt a dárdámra mászó, majd eltűnő hölgyeményét. Hófehér bundáját sárgás fénnel világította meg a gyertyák lángja, villódzott a láng a csoda szép bundáján, olyan volt, mint egy mennyei jelenés, a jószág sejtelmessége és a kecsessége lenyűgözött az elcsigázó nap borzalmi után, és megbabonázva néztem, ahogy okos, értelemtől sugárzó apró fekete szemével az én szemembe nézett.

– Nos, László király – szólalt meg ismét az állat, aki lekucorodott elém az asztalon, de továbbra is mereven nézett a szemembe –, ezek után én mindig veled maradok, nem hagylok el soha.

– De ki vagy te egyáltalán? – kérdeztem tőle. – Csak annyit tudok rólad, hogy felszaladtál a dárdámon, eltűntél, és kegyes dolgokat mondtál nekem a csata közben és után, és most itt vagy, miután leszedtelek, illetve magadtól leugrottál a nyakamból, ahol meghúztad magad. És állat létedre tudsz beszélni is – tettem még hozzá –, de ezen már nem is lepődöm meg...

– Én leszek ezentúl a te kegyes, könyörületes, jámbor lelkiismereted, és ha néha letérnél a helyes útról, vagy inkább úgy mondom: ha véletlenül megtévednél, figyelmeztetni foglak, hogy mit tegyél.

– De ki vagy te, és milyen hatalommal vagy kinek a nevében teszed te ezeket?!

– Annak a nevében, akinek te is alázas szolgálja vagy – felelte rezzenéstelen tekintettel a hölgyeményét.

– Értem, és ezt örömmel hallok – mondtam a kis fehér bundájúnak –, de miből gondold, hogy magamtól nem a legjobb és a legkegyesebb dolgokat cselekszem majd?

– Ha most kívülről hallanád, amit mondtál – felelte a menyét –, elszégyellnéd magad, sőt egyenesen esdekelni kezdenél az Úrhoz, hogy bocsássa meg a felfuvalkodottságodat. Én azért jöttem el hozzád, mert az Úr nagyon szeret téged és a te népedet, és a legjobbat akarja nektek. Hogy ebben nekem mi a szerepem, abból ma ízelítőt kaptál, és kapsz is majd nap mint nap, végig, egész életed során. Most térjünk rá néhány gyakorlati dologra. Először is, állandó lakhelyem a nyakadban lesz, ott, ahol a hermelinprémek helyezkednek el az uralkodói és a hercegi palástokon. Úgyhogy ha történetesen majd ünnepi fogadást fogsz adni magyar és külföldi előkelőségeknek, és hermelinprémes bíborpalástot öltesz, én leszek a prém a paláston. De a dolog nem mindig lesz

ilyen egyszerű, hiszen ritka az ilyen alkalom. Katona vagy, többször lesz rajtad páncél, mint palást vagy hercegi gúnya, ezért utasítsd kovácsaidat, hogy különleges vértet készítsenek számodra: mint a szabók, úgy vegyenek méretet rólad a hát- és nyakvértnek, miközben én ott lapulok a nyakadban. Hogy nekem is legyen elég hely, mert ma nagyon kényelmetlenül szuporogtam. Egy kicsit púpos lesz a páncél, de se baj, nem lesz annyira feltűnő, hiszen délceg vagy, és nem fognak olyan csúfnévvel illetni, mint Púpos Pipint, Nagy Károly császár elsőszülött fiát.

– Szóhoz sem jutottam – mondta Szent László a díszes társaságnak –, nem-hogy vitatkozni tudtam volna vele. Úgy rendelkezett mindenről, mint valami uralkodó, de ez voltaképpen nem zavart, mert valahol a bensőmben éreztem, hogy igaza van, vagyis tulajdonképpen jó, hogy itt van velem. Aztán még – a válaszomat vagy a beleegyezésemet meg sem várva – olyan részletkérdésre is kitért, hogy mi lesz akkor, ha asszonyi állattal hálók, illetve ha alszom. Azt mondta, hogy ezekben az esetekben nem fog alkalmatlankodni, nem fogja például a nyakamból lesni, mint tesztek magamévá egy asszonyt, pedig tudja, hogy más állatok, például a macskák nagyon szeretik nézni, amint gazdájuk szeretkezik. Ilyenkor le fog szállni a nyakamból és elbújik az ágy alá, hiszen – mint mondta – tisztában van velem, hogy lehetetlenül kellemetlen helyzetbe kerülnek, ha egy asszony rákérdezne, mit keres a nyakamban egy prém, miközben anyaszült meztelen vagyok, arról már nem is szólva, hogy ha még azt is megtudná, hogy az egy élő jószág, még jobban elképedne. Amikor alszom, akkor pedig nem akar a kispárnám lenni, annál is kevésbé, mert bár valószínűleg kényelmes lenne a fejemnek, őt bizonyára agyonnyomnám. Pedig neki küldetése van...

Szóval, Uram Jézus és kedves testvéreim, így szereztem tudomást, hogy örök társ rendeltetett számomra, és mint, ugye, később kiderült, ez a kapcsolat is a mennyben kötött, viszont ásó, kapa nem választhatott el bennünket. Hogyan is választhatott volna, ha egyszer kriptában temettek el – a kis hölgy-menyéttel együtt... De ne szaladjunk ennyire előre!

– Szerintem se, László testvér – szólalt meg az asztal túloldaláról Assisi Ferenc –, álljunk meg egy szóra. Érdekes dolog, hogy én a madaraknak prédikáltam előszeretettel, padovai Antal pedig a halaknak, és én a madarak csodálatos sokaságát arra buzdítottam, hogy dicsérjék Teremtőjüket, aki oly kegyes volt hozzájuk, hogy mindennel ellátta őket úgy, hogy még dolgozniuk sem kell...

– Igen, a *Fiorettiben*, abban a kedves kis könyvecskében, amely a szent dolgairól szól – ragadta magához a szót Krisztus –, bizony azt olvashatjuk, hogy csodálkoztál a madarak végtelen sok fajtáján és sokaságán, most pedig, az utóbbi évtizedekben, az eljövetelem előtt azt láttuk, hogy egyre kevesebb madárfaj él, például a rengeteg verébből László hazájában már alig maradt, mert más madarak, mint például a varjak, egyszerűen megették őket. És a fecskék is, akiket úgy szerettél, Ferenc, azok is üldöztetésnek voltak kitéve, bár ők főképp az emberek által, akik fészkeiket leverték, és mindenhogyan ellehetetlenítették életüket, alaposan megtizedelve őket. Pedig az Istennek, az én Atyámnak egyik legkedvesebb állatsereglete a madaraké.

Aquinói Tamás ehhez a témakörhöz nem tudott hozzászólni, a nagy műveltségű filozófus és teológus tulajdonképpen a lelke mélyén régebben egy

kicsit megvetette az assisi szentet a tudatlanságáért, ugyanakkor viszont kissé irigyelte is, hogy ennek ellenére egy egész rendet volt képes alapítani végtelen naivságával. A sárkányszelídítés során azonban – mint tudjuk – újra kedves, szelíd, alázatos ember lett, s így most is szeretettel nézte, amint Ferenc beszélt.

– Miurunk – szólalt meg mégis az Angyali Doktor –, úgy látom, egyes állatokat igen nemes célra használsz. Sejtteni vélem az okát: talán azért tetted ezt velem is most, és Lászlóval még életében, mert úgy vélted, hogy egy különleges állat, pláne amelyik beszélni tud, nagyobb hatással van egy emberre, mint a saját embertársai, akiknek ismeri gonoszságait, és ezért nemigen bízik bennük, nem hisz nekik. Csodaszámba mennek az ilyen állatok, és különlegességük miatt még maguk a szentek – a hit bátyái – is jobban hallgatnak rájuk...

– Magad mondad, Tamás – hagyta helyben a Megváltó az egyáltalán nem skolasztikus levezetést.

– Tamás olyan szépen lekerekítette a történetet és oly bölcsen levonta a tanulságot, hogy én azt javasolnám, Uram Jézus, térjünk át annak a témának a megtárgyalására, amiért összejöttünk – szólalt meg Szent László, aki talán érezte, hogy túl sokat beszélt a kis hölgymenyétről, és nem akarta próbára tenni Isten Egyszülött Fiának a türelmét.

– Ne, még ne! – kiáltott fel szinte sikoltva Szent Ferenc, aki egy pillanat múlva ijedten körülnézett, amikor kissé csodálkozó szemek meredtek rá a tőle merőben szokatlan kíváncsi izgalom miatt. – Ne haragudj, édes Urunk, de olyan csodálatos László históriája, hogy egészen odavagyok, hogy megtudjam, mi lett később velük, hogyan alakult a kapcsolatuk! Hadd mondja el László, Jézusunk! – S hogy bizonyítsa sóvár tudásvágyát, Ferenc megragadta az asztalon előtte álló virtuális fakupát, és mohón kiitta belőle a virtuális mennyei forrásvizet, amely éppoly friss volt, mint az umbriai forrásokból, a hegyek gyomrából előbuggyanó víz. Utána oly izgatottan és büntudatosan törülte meg csuhája ujjával a száját, mintha valami szörnyű otrombaságot kért volna.

Jézus azonban ismerte tiszta szívét, ismerte az állatok iránti rajongását, és nagyon kedvelte egyszerűségéért, gyermeki naivitásáért. Hogy tudhatott volna ellentmondani neki?

– Folytasd csak, László testvér! – buzdította mennyei, de valódi mosollyal a magyar királyt.

– Szívesen! – felelte László –, hiszen valóban nem értem még a történet végére...

Az egész társaság ismét reá függesztette a tekintetét.

És ekkor a csöndet váratlanul Aquinói Tamás szavai hasították ketté. Feltett egy kérdést, amely arra utalt, hogy minden lelki változás ellenére, amin az utóbbi napokban átment, formállogikai gondolkodása fikarcnyi csorbát sem szenvedett: – László testvérünk, szabad tudnunk, hol van jelenleg az állatka? Ugyanis történeted elején azt mondtad, hogy a menyét, miután előkerült, bejelentette: ezek után mindig veled marad, nem hagy el soha.

– Így is van, Tamás – válaszolta a magyar szent, majd megkocogtatta körmével a vállpáncélját, és tőle szokatlan melegséggel így szólt: – Lelkecském, bújj elő!

Erre némi neszezés és kaparászás után a király állta alól, valahonnan a páncél mélyéből előbújt egy hónál is fehérebb kis jószág, nyúlánk testű, nem

nagyobb – inkább talán kisebb –, mint egy macska. Ráhuppant a asztra, hátsó lábaira állva fölágaskodott, és mellső tappancsait üdvözlésül afféle pitiző mozdulattal meglentette a társaság felé.

– Szerbusztok, szentek, légy üdvözölve, Krisztus Urunk! Alázatos szolgáló parancsodra vár!

– Szerbusz, Animula – szolt a Megváltó –, nincs nekem semmi parancsom, csak gyere ide kicsit, hadd cirógassalak meg.

Erre Animula rövid lábain, gyönyörű kis testével komótosan, mint akinek végtelen sok ideje van, odasétált az Úr elé a sötétbarna asztallapon, és leheveredett előtte, két mellső mancsára hajtva okos fejecskéjét. Az aquinói szent és Ferenc elbűvölten nézték, még köszönni is elfelejtettek neki, csak most jutott eszükbe, hogy biccentsenek a csodalény felé. Majd a nagy skolasztikus odahajította a fejét Ferenc felé, és épp mondani akart neki valamit, amikor Animula így szolt: – Tamás testvér, nyilvánvaló, hogy a nevem a latin *ánima* szó kicsinyített változata, és nem véletlenül.

Tamás szólni sem bírt a döbbenettől, hogy az ő sárkányával ellentétben ennek az állatnak még az Úr által is ismert neve is van, és a sárkánytól eltérően gondolatolvasó is. Közben Jézus már javában cirógatta a kis állatot, aki kéjesen behunyta a szemét, ahogy a macskák szokták, amikor nagyon elégedettek; egyszer aztán hatalmasat ásított – nagyon elfáradhatott a nesztelen lapításban Szent László vállán! –, és ekkor kivillantak meglehetősen nagy ragadozófogai: látta mindkét olasz szent, kissé meg is hökkentek, mert nem ismerték közelebbről Animula fajtáját. Arra gondolhattak: ahhoz képest, hogy a menyétke a kegyesség és a könyörületesség megtestesülése, eléggé ijesztőek a fogai.

– Ijesztőek a fogai, de végül is a gubbiói farkasnak még ijesztőbbek voltak, mégis szót értettem vele, és nem bántotta többet a város lakóit, miután megszelídítettem – jegyezte meg csak úgy Szent Ferenc testvér.

– A böhönye mesebeli sárkányról sem gondolta volna a kutya se, hogy Platón olvas a barlangjában... – mondta erre az Angyali Doktor.

– Kedves Megváltónk és szeretett szentek, engedjétek meg, hogy én folytassam László históriáját, talán az én számból még izgalmasabban, de legalábbis szokatlanabban hangzik – mondta Animula. – Az egyszerűség kedvéért kezdjük a végén a dolgot, mert a vég – mint kezdet – sok mindent megmagyaráz. Amikor László utolsó hadjáratán, amit a csehek ellen indított, megbetegedett, én vigasztaltam, mint egész uralkodása alatt is, valahányszor elcsüggedt valamiért. Mert nem úgy van ám az, hogy a bátor vitézek soha nem esnek kétségbe! Dehogynem, csak nem mutatják, mert asszonyi gyávasággal vádolnák őket, ha félelmeikről, aggodalmaikról beszélnének. A harc közben sokszor éreztem, hogy László király remeg. Pontosán tudtam, mikor remeg a testi megerőltetéstől, és mikor a rettegéstől. És csak akkor suttogtam vigasztaló szavaimat, ha a lelke ingott meg. Buzdítottam, azt suttogtam, hogy az Úr szereti, az Úr kegyeltje, és mindig győzni fog. Később, amikor már nagyon sok ideje voltunk együtt, elhitte, hogy sosem veszíthet, és tudta, hogy az Úr mindig vele lesz, egészen a holtáig, sőt, még az után is, örökkéig-örökké. – Miközben ezeket mondta, a kis állat fölkelte fektéből Krisztus előtt, sétált körbe az asztalon, és meg-megállt minden szent előtt rövid ideig, úgy magyarázott nekik, mint a régi világban egy amerikai ügyvéd a bíróságon az esküdteknek. – László na-

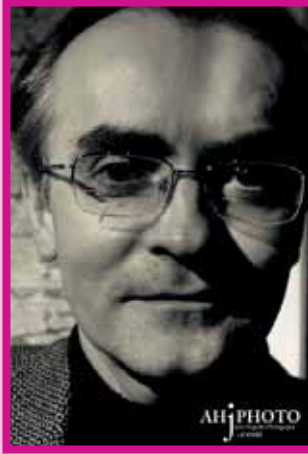
gyon sokáig még a saját szemének és fülének sem hitt, pedig számos mennyei látomása volt hercegsége, majd királysága alatt. Aznap is, még mielőtt megjelentem neki hölgymenyét alakjában, amikor épp tanácskozott Géza bátyával, miképpen harcoljanak Salamon és Vid ispán ellen, az Úr angyala leszállott az égből, aranykoronát tartott a kezében, és Géza fejére helyezte. Ezt magában László úgy értelmezte, hogy az övék lesz a győzelem Gézával, s hogy Salamon az országból számkivette elmenekül, a királyságot és a koronát pedig az Úr a bátyjának adja. És amikor rögtön ezután megkérdezte Gézát, hogy ő is látta-e a jelenést, amaz azt felelte, hogy nem látott semmit, de azért hozzátette, hogy ha az Urísten velük lesz és seregüket győzelemre vezeti, tehát ha László látomása beteljesül, ő, Géza azon a helyen templomot épít Szűz Máriának. Tudnók kell, kedves szentek – folytatta a hölgymenyét –, Géza nagyon istenfélő ember volt, megingathatatlan hittel. És éppen ezért ekkor László elgondolkodott, hogy vajon nem csak a saját vágyai játszottak-e csalóka játékot vele, hogyha még a kegyes Géza sem látott semmit. Ekkor határozta el az Úr, mint nekem valamivel később, még aznap elmondotta, hogy lebocsát engem a földre ebben az alakban, hogy a már általatok is megismert módon erősítsem László hitét. Hát, ilyesmi valóban nem fér egy krónikába, ezek a titkok általában megmaradnak titoknak, hiszen – mint maga László is említette nektek – az uralkodónak tekintélyesnek kell mutatkoznia, a kételyei, különösen a hit terén, nem valók arra, hogy másoknak a tudomására jussanak. A kegyessége, szánalma az emberek iránt igen, de a kételyei soha! Már a csata után és Géza megkoronázása után van egy rész az egyik krónikában, amelynek szerzője eléggé érdekesen fogalmaz, s ahol az én szerepem nélkül érthetetlen a szöveg. Márpedig – gondolhatjátok! – én nem szerepelek a krónikában... – Ekkor a kis állat valami kedves, csilingelő vihorászást hallatott, mint amikor egy szűz kisasszony hall valami pajzánaságot. Majd így folytatta a történetet: – Röviden összefoglalva, az áll benne, hogy a koronázás után a testvérek elmentek arra a helyre, ahol az iménti látomás történt, és arról tanakodtak, hol építsék fel a templomot. Ez Vác környékén volt, s ahogy próbáltak dönteni a helyszínről, egyszerre csak egy szarvas jelent meg előttük. Szarvai tele voltak égő gyertyákkal, amelyek csodálatosan fénylettek. Amikor a szarvas megpillantotta őket, futásnak eredt az erdő irányába, és azon a helyen állt meg, ahol most a monostor van. És most figyeljeteK erre a mondatra! A vitézek nyállal rálóttek a szarvasra, de nem találták el. Az állat a Dunába ugrott előlük, sohasem látták többet. Nos, ekkor, László király, imígyen szólottál: „Bizony nem szarvas volt ez, hanem Isten angyala.” Géza bátyád pedig ezt kérdezte: „Mondd hát, kedves öcsém, mit jelentettek az égő gyertyák, amelyeket a szarvas agancsában láttunk?” Erre László: „Nem agancsok, hanem szárnyak voltak azok, nem is égő gyertyák, hanem fényes tollak voltak azok. És ahol megvetette a lábát, a helyet mutatta, ahol fel kell építenünk Szűz Mária templomát.”

Nos, Krisztusunk és kedves szentek – kezdte magyarázni a krónika szövegét Animula –, minden logikusan gondolkodó emberben felvetődik a kérdés...

– ...hogY miért lótt rá László a szarvasra, ha tudta, hogy Isten angyala – vette föl a szinte egyenesen öneki odadobott kesztyűt az Angyali Doktor. – Az ember, kiváltképp ha kegyes katolikus, nem lódoz csak úgy Isten küldöttére, akármilyen alakban jelenjen is meg előtte!

– Pontosan, Tamás testvér! – hagyta helyben a választ a menyét. – A nyilazás után azonnal felvilágosítottam Lászlót, hogy kire lőttek, és ő nagyon elszontyolodott, és mélységes büntudata támadt meggondolatlansága miatt. Látjátok, ugye, hogy bizony vannak ezek a fehér foltok a krónika szövegében, amelyek érthetetlenek, mert kihagytak belőle fontos információkat. A fehér folt a fehér menyét! – és a kis állat gyöngyöző kacajra fakadt. – Később részben e büntudat volt az oka, hogy Géza halála után nem akarta elfogadni a koronát, amit az ország nagyurai felajánlottak neki. Nemcsak keresztényi alázat volt ez, hanem valóságos önmagára kiszabott penitencia, amiért Isten angyalára emelte íját. És nagy zavarában, ahelyett hogy – mint valóban legalkalmasabb személy – elfogadta volna a koronát, vissza akarta azt adni Salamonnak, a többszörös árulónak, és indokként az ország békességére hivatkozott. László király, ugye nem baj, hogy ezeket elmondom itt, a szentek nyilvánosságá előtt? Hiszen te magad kezdted elmesélni a közös történetünket.

– Dehogy baj, Animula – felelte László –, nagyjából ugyanezeket mondtam volna el én is, és még kifejeztem volna hálámat is, hogy személyedben az Úr olyasvalakit küldött hozzám, aki nem csupán mindig a helyes útra terelt engem, hanem búbjajosan kedves társnak is bizonyult, aki nem mérhető sem egy szerető testvérhez, sem egy szerető baráthoz, sem egy szerető hitveshez. Tudom, hogy az Úr hírnöke voltál, de emberi szeretettel nagyon megszerettelek. Nélküled félelmelem volna a földi zűrzavarban, legalábbis eleinte, amíg bele nem szoktam az uralkodásba, mint kiskutya az ugatásba – mosolyodott el László a bajsza alatt. – És lám, itt a mennyben is együtt maradtunk, pedig itt Animula voltaképpen szerepe megszűnt. De minket már nem választhat el soha senki. A szeretet örökre eggyé forrasztott minket. Az a körülbelül húsz esztendő, amit együtt töltöttünk a földön, a menny örökkévalóságában is meghatározó lett. Miurunk világában nem a rideg számítás szerint történnek a dolgok, és nem aszerint alakulnak a szerető lények közötti kapcsolatok sem. Azzal, hogy Animula hivatalos küldetése véget ért, nem ér véget a szeretet. Biztos vagyok benne, hogy Tamás testvérünk is egyre mélyíti majd barátságát a sárkányával, noha penitenciája letelt. És bizonyára folytatni fogják a görög és latin nyelv tanulmányozását, és mire a sárkány képes lesz eredetiben olvasni Plátón mester munkáit, talán annyira fogják szeretni egymást, mint Animula és én.

Szappanos Gábor legújabb kötetével, a *Szentek hétköznapi csodáival* ismét új vizekre merészkedett. A kisregény alcíme: *Élet a végítélet után*, és valóban, arról az utolsó ítéletről szól a mű, amely az Újszövetségben és sokak reményeiben él. Vagy mégsem teljesen ugyanarról ír a szerző? Ez a végítélet bizony nem a dogmatikatanckönyvek szigorú menetét követi: az olvasó egy meglehetősen eltérő változatát ismerheti meg Krisztus második eljövetelelének: voltaképpen nem is magát az eljövetelet, hanem a végítélet első napjának krónikáját a Mennyei Jeruzsálemben. És ebben – a nagyon emberi Jézus mellett – kiemelt szerep jut három szentnek: Szent László királyunknak, Assisi Ferencnek és Aquinói Tamásnak, sőt két különleges állatnak is, egy mesebeli sárkánynak és egy hölgyeményétnek. A sárkány mindenféle bonyodalmakat okoz a világtörténelmet lezáró esemény menetében, hiszen lehet, hogy „tévedésből” támadt fel! Ráadásul emberi nyelven beszél, és a barlangjában

olvasta Platón összes műveit... A szerző élvezetesen elegyíti a hagyományos elbeszélést áradó fantáziája posztmodern világgával, s mindamelllett képes hű maradni az eredeti krisztusi tanok lényegéhez és az üdvözülés magasztosságához.

Szappanos Gábor (1962) író, műfordító, szerkesztő, publicista, tanár. Prózaírói repertoárja igen változatos: *Apokrif történetek* (elbeszélések), *Szárzababódi dekameron* (parasztnovellák), *Ajándéknapok a túlvilágról* (novellák), *Csőregh Márton válogatott szenvedései* (művészregény), *A királynő mélyén* (erotikus történelmi kalandregény), *Boldog Szindbád pokoljárásai* (utazóregény). Műveiért számos szakmai díjban részesült.

A kötet írásakor a szerző a Nemzeti Kulturális Alap alkotói ösztöndíjában részesült.

nka
Nemzeti Kulturális Alap

Cédrus Művészeti Alapítvány
1136 Budapest, Pannónia u. 6.
Telefon: (1) 247-6657
Mobil: (30) 511-3762
E-mail: szongy@gmail.com
Honlap: www.naputonline.hu

© Szappanos Gábor, 2017
Felelős kiadó: Szondi György
Szöveggyondozó: Kovács Ildikó
Tördelőszerkesztő: Szondi Bence
ISSN 1787-6877
ISBN 978-615-80686-7-3